

POSTOJNSKI

PREPIH

JANUAR 2023 136 LETNIK 17

OBCINA
POSTOJNA

Ravnanje z odpadki je eden od pokazateljev razvitosti in zrelosti družbe. Odpadki so naša odgovornost, saj jih »ustvarjamo« malodane vsak trenutek dneva. Žal pa tudi danes, ko je raven ozaveščenosti ljudi višja kot pred leti in nam tudi infrastrukturni in logistični pogoji omogočajo okolju prijazno ravnanje, bodejo v oči mnogi prizori malomarno odvrženih smeti. Stopnjo naše ozaveščenosti v praksi zaznavajo delavci Publikusa, ki odvažajo odpadke »od vrat do vrat« in z ekoloških otokov. Žan, Sandi in Jasmin so pri svojem, zagotovo spoštovanju vrednem delu tihe priče našega bolj ali manj odgovornega odnosa do sistema, ki nam omogoča ločevanje odpadkov in posledično bolj trajnostno sobivanje.

Drage občanke, dragi občani,

Novo leto je obdobje novih priložnosti, izzivov in predvsem skupnih prizadevanj, s katerimi bomo v naše okolje vnesli nove aktivnosti, pridobitve in rešitve, ki bodo prispevale k razvoju in uresničenju zelenih ciljev. Pomembno pri vsem tem pa je vzdušje, ki ga kreiramo občani v svojem okolju. Želim si sodelovanja, prijetnih srečanj in konstruktivnih razprav, saj sta optimizem in energija ključna za dobre rezultate, povezovanje in spodbudno okolje.

Zadnji mesec v minulem letu je bil zaznamovan s številnimi prazničnimi dogodki. Ponosen sem na našo lokalno skupnost, ki že takoj ob vstopu v novo leto usmerja svoje dejavnosti in prizadevanja v dogodke, s katerimi bomo obeležili mesec kulture. Pester nabor dogajanja kaže na to, da imamo v našem okolju odnos do kulture in tudi obilo kakovostnih kulturnih ustvarjalcev ter snovalcev dogodkov, ki si prizadevajo kulturo vnesti v naš vsakdan.

Zato na pragu februarja, meseca kulture, z vsem spoštovanjem in velikim ponosom izrekam zahvalo vsem prizadevnim članom kulturnih društev in drugim posameznikom ter organizacijam, ki si prizadevajo za ohranitev, oživitvev in razširitev kulturnega utripa v naši občini. Hvala kulturnim ustvarjalcem, ker z umetnostjo širijo glas o postojnski občini tudi izven naših meja.

Kultura nas nedvomno umirja, bogati in povezuje. Kultura je naša skupna pot, zato jej odprimo srca njeni čarobnosti, čutnosti in umetnosti ter s svojo udeležbo podprimo katerega od dogodkov, ki jih napovedujemo v februarju.

Igor Marentič,
župan občine Postojna

Iz vsebine:

tema meseca:

Odgovorno z odpadki

tu živimo

Cerkev svetega Danijela v Hruševju

na obisku:

Mario Nagode

Na naslovnici: Žan Raspudič, Sandi Malečkar in Jasmin Fatkić,
Publikus; fotografija: Foto Atelje Postojna.

POSTOJNSKI
PREPIH Postojnski prepil je mesečno glasilo Občine Postojna in je namenjeno obveščanju občanov.
• Postojna, januar 2023, leto izdaje 17, številka 136
• Naslov uredništva: Glasilo Postojnski prepil, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna; postojnski.prepilh@postojna.si • Glasilo je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pod zaporedno številko 1249 ISSN2232-5298 • Postojnski prepil (Online) ISSN 2536-3905 • Izdajatelj in založnik: Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna. • Za Občino Postojna: župan Igor Marentič. • Odgovorna urednica: Ester Fidel • Uredniški odbor: Alenka Čuk, Mateja Jordan, Marino Samsa • Urednica občinskih in oglasnih strani: Marina Rebec • Lektoriranje: Lidija Mlakar, razen strani Občine Postojna, oglasnih in promocijskih sporočil. • Grafični prelom: Rudolf Z d. o. o. • Tisk: Abakos, d. o. o. • Naklada: 6.400 izvodov. • Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Postojna in sredstev oglaševanja.

Premik (v glavah)

Si sploh lahko predstavljate 7 tisoč ton smeti na kupu? No, približno toliko vsakovrstnih odpadkov vsako leto nastane samo v občini Postojna in če številko pomnožimo s številom slovenskih občin, je kup seveda še toliko večji in še bolj nepredstavljen. Samo komunalnih odpadkov v naši državi ustvarimo za več kot milijon ton letno, kar znese povprečno dobrih 500 kilogramov na vsakega od nas.

Če številko, ki se nanaša v glavnem na odpadke iz gospodinjstev, pomnožimo z deset, pa šele dobimo vsaj približno sliko o tem, o kakšnih gromozanskih količinah zavrženega materiala sploh govorimo. Skupaj z industrijskimi, kmetijskimi, mineralnimi, kemičnimi, elektronskimi, sanitarnimi in gradbenimi odpadki, odpadno električno in elektronsko opremo, baterijami in akumulatorji, izrabljenimi vozili in številnimi drugimi vrstami odpadkov, tudi nevarnimi, jih v Sloveniji vsako leto nastane že skoraj 10 milijonov ton.

In čeprav so številke ob mnogovrstnosti različnih odpadkov in zapletenih poteh njihovega odlaganja in obdelave zgolj približki, so podatki vsekakor dovolj zgovorni – tudi za okvirno predstavbo o neposrednih in posrednih vplivih takšne mase na okolje ter prej ali slej najverjetneje tudi na naše zdravje. Nihče ne more zanikati, da gre za resen globalni problem z daljnosežnimi in morda (za številne ekosisteme) celo usodnimi posledicami.

Ambiciozni cilji Evropske unije zato težijo k recikliranju in čim manjšemu odlaganju odpadkov; in ti že kažejo prve spodbudne sadove. Na odlagališčih pristane vsako leto manj odpadkov, toda odločevalci se zavedajo, da se je treba celovitega reševanja tega vprašanja lotiti na drugem koncu. To, da se zmanjša količina odpadkov, je namreč neločljivo povezano z našimi proizvodnimi in potrošniškimi navadami.

Resnici na ljubo, aktualni sistem proizvodnje in potrošnje veliko spodbud za zmanjševanje odpadkov ne daje. Prepoved nekaterih izdelkov iz plastike (na primer) se zdi kot pljunek v morje – ob neznanški količini plastične embalaže, ki jo kupci hočeš nočeš vsakodnevno podpiramo. Zato vidijo poznavalci edino možnost, da zapackani planet osvobodimo smeti, v preoblikovanju celotne verige – od oblikovanja proizvodov in embalaže

do izbire materiala, ter v sistemu, po katerem je ostanke enega postopka možno uporabiti kot vir ali surovino za drugega.

Za uresničitev koncepta tako imenovanega krožnega gospodarstva, ki se usmerja v ponovno uporabo, popravila in recikliranje, pa je nujno sodelovanje nas vseh: »Tistih, ki izdelke kupujemo in jih po preteku življenjske dobe ločeno zbiramo. Tistih, ki jih reciklirajo, in tistih, ki bodo izdelke in poslovne modele morali preoblikovati tako, da bo recikliranje sploh možno in – še pomembneje – da bomo surovine lahko učinkovito uporabljali,« pravijo v društvu Ekologi brez meja.

Tisti packi, ki svoje smeti puščajo ob zbiralnikih, se ob kompleksnosti problematike tako zdijo še najmanjši problem. To seveda ne pomeni, da je (pravilno) sortiranje odpadkov nepomembno. Ni pa dovolj. Dokler se potrošniki kot končni dejavnik v verigi ne bomo zavedali, da v svetu (pre)obilja potrošimo preveč in zato tudi po nepotrebnem ustvarjamo odpadke, se zadeva ne bo dosti premaknila z mrtve točke. Okolju prijaznih alternativ je kar nekaj: lahko manj kupujemo in več recikliramo; lahko izbiramo izdelke brez embalaže, reči popravljamo, podarjamo ali prodajamo, namesto da jih odvržemo v smetnjak; lahko kupujemo stvari iz druge roke ali pa odraobljene namenjamo tistim, ki bodo iz njih ustvarili nekaj novega ...

Center ponovne uporabe v lokalnem okolju žal še ni zaživel, a ne moremo reči, da nimamo čisto konkretnih možnosti – tukaj so Rdeči križ, Karitas in zabojniki Humane za rabljena oblačila in obutev, občasni boljši sejmi in izmenjevalnice, akcije zbiranja papirja in odsluženega tekstila za zavetišča za živali, šole in vrtci – tam bodo veseli raznovrstnega materiala za ustvarjanje, domovi za starejše, kamor lahko odnesete revije, knjige in prejo za ročna dela, in ne nazadnje klub trajnostnih rešitev Destilator, kjer bodo vašim zavržkom dali novo življenje v obliki unikatnih izdelkov.

Šele preoblikovanje življenjskega stila in navad ter premik k bolj trajnostnemu načinu bivanja in delovanja nas bosta pripeljala na etično in ekonomsko učinkovito pot v družbo brez odpadkov. Od te je v postojnski občini (upajmo, da le začasno) ostala le ideja.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Valter Leban.

Odgovorno z odpadki

Občina Postojna je pri pokopališču in na Volaričevi ulici uredila potopna ekološka otoka.

Odpadki so vedno bolj aktualna in skoraj neizčrpna tema. Samo v postojnski občini jih na leto nastane skoraj 7 tisoč ton. Ureditev ravnanja z odpadki je v zadnjih 15 letih sicer močno napredovala, sistema njihovega ločevanja v skladu z direktivo EU pa vseeno nismo še čisto osvojili. Marsikdo se še vedno rad skriva za kolektivno odgovornostjo, najdejo pa se tudi posamezniki, ki svojo nesnago brez slabe vesti odvržejo tako rekoč za prvim vogalom. Na postojnski Občini se zato zavedajo, da jih na področju ozaveščanja čaka še veliko dela, in menijo, da tudi majhni koraki, kot je projekt Waste Design, lahko spremenijo mentaliteto občanov in dvignejo njihovo zavest. Na Publikusu poudarjajo, da je ustrezno ravnanje z odpadki odraz odgovorne in zrele družbe.

Redkejši odvozi za stabilnejšo ceno

Ločeno zbiranje omogoča kontrolo nad vsemi odpadki iz gospodinjstev, pojasnjujejo v Publikusu. Mešane komunalne odpadke in embalažo iz črnih in črnih posod z rumenim pokrovom odvažajo po sistemu »od vrat do vrat« vsakih 14 dni, prav tako biološko razgradljive kuhinjske odpadke; pri slednjih se poleti odvoz podvoji. Vsak teden sodelavci Publikusa odpeljejo tudi embalažo, papir in steklo z ekoloških otokov. Občani pa lahko odpadke vedno tudi sami oddajo v Zbirnem centru Postojna.

Sedanjo pogostnost odvažanja odpadkov na Postojnskem smatrajo v Publikusu kot nadstandard, saj se sicer teži k njenemu zmanjševanju. »Tudi za občino Postojna v bližnji prihodnosti načrtujemo zmanjšanje odvozov črne posode z enkrat na 14 dni na enkrat na 4 tedne ter uvedbo dodatne storitve ločenega zbiranja papirja in kartona, kot smo to naredili lani v občini Pivka,« napoveduje **Gregor Kranjec iz Publikusa**. Pojasnjuje, da želijo tako na dolgi rok zmanjšati količino zbranih mešanih

komunalnih odpadkov in izboljšati kakovost ločenega zbiranja preostalih vrst odpadkov.

»Pričakovani pozitivni učinki bodo pripomogli k zagotavljanju stabilnosti cene naših storitev,« še argumentira sodelavec Publikusa. Po njegovem mnenju pa to ne bo negativno vplivalo na ponekod že zdaj problematično kopičenje smeti, saj probleme rešujejo sproti in poskušajo najti razloge za trenutno stanje. »Bojazen, da obstoječe posode za ločeno zbiranje mešanih komunalnih odpadkov ne bodo zadostovale, je odveč, kar dokazujejo izkušnje iz občine Kamnik,« je odločen.

Odslužena oblačila in tekstil je mogoče oddati na petih razširjenih ekoloških otokih v mestu, prav tako drobno električno in elektronsko opremo. Na tako imenovanih super ekoloških otokih so že tri leta na voljo tudi namenski zbiralniki odpadnega jedilnega olja. Te so občani po besedah Gregorja Kranjca dobro sprejeli.

»Občasno prihaja do zamašitve ustja zbiralnika zaradi odlaganja masti,« opazajo na Publikusu, a

Kranjec izpostavlja pozitivni učinek ločenega zbiranja olja, predvsem pri manjšem obremenjevanju čistilne naprave in kanalizacije. »Bistveno pa je, da ta nevaren odpadki ne konča v okolju,« še meni Kranjec. Ob tem obljublja, da bodo stanje glede na pripombe občanov o premajhnem številu zbiralnikov olja oziroma hitrem polnjenju analizirali in se skupaj z Občino Postojna odločili o možnostih za namestitve dodatnih.

Ločevanja še ne obvladamo

Ob bežnem pogledu v smetnjake in kontejnerje lahko hitro ugotovimo, da se v skoraj 15 letih nismo (še) vsi naučili pravilnega razvrščanja odpadkov. Kranjcu pa se bolj kot mešanje komunalnih odpadkov zdi problematično odlaganje kosovnih odpadkov ob večstanovanjskih objektih, kjer se kršitelji najlažje potuhnejo. »Upravnike spodbujamo, naj skupaj z etažnimi lastniki uredijo zbirno mesto tako, da je čim bolj onemogočeno prosto odlaganje odpadkov z ograditvijo, zamreženjem in drugimi ukrepi, kršitelje pa opozorimo in jih podučimo. Običajno se zadeva zaključi in sankcioniranje kršiteljev ni potrebno.«

Publikus vsako pomlad in jesen organizira zbiranje nevarnih odpadkov s premično zbiralnico, po vaseh pa enkrat letno tudi zbiranje e-odpadkov. Vsako gospodinjstvo prejme še dva letna kupona za brezplačen odvoz kosovnih odpadkov. Ob tem je vse vrste odpadkov vedno mogoče oddati tudi v zbirnem

centru. »V začetku februarja bodo vsa gospodinjstva prejela kupona za letos, skupaj z mesečno fakturo,« napoveduje Kranjec, zadovoljen, da se za individualno naročilo odvoza kosovnih odpadkov odloči vsako leto več občanov.

Posebno poglavje predstavljajo zdravju ljudi izjemno nevarni azbestni odpadki, z njimi je treba ravnati zelo pazljivo. Na poti v zbirni center morajo biti zloženi na paleti in oviti s PVC folijo. »Ker tovrstni odpadki ne spadajo med komunalne odpadke iz gospodinjstev in ker pri ravnanju z njimi nastanejo dodatni stroški iz naslova primerne končne oskrbe, jih sprejemamo le proti plačilu,« pojasnjujejo na Publikusu in občanom svetujejo, da izkoristijo občinsko subvencijo v višini 170 evrov z vključenim DDV.

Kje končajo naše smeti?

Z ločevanjem odpadkov smo v občini sicer začeli leta 2009, ko je podjetje Publikus dobilo koncesijo za zbiranje, odlaganje in obdelavo odpadkov. Istega leta se je izteklo tudi dovoljenje za obratovanje odlagališča nenevarnih odpadkov nad Staro vasjo, kjer smo jih Pivčani in Postojnčani odlagali od leta 1992.

Zadnje odpadke so v Stari vasi sprejeli pred desetimi leti, pred petimi pa so odlagališču izdali okoljevarstveno dovoljenje za čas zapiranja in za obdobje naslednjih 30 let, ko bodo s stalnimi monitoringi nadzirali njegove morebitne vplive na okolje. Na območju odlagališča še vedno

deluje zbirni center, opremljen s sistemom za ločeno zbiranje inčasno hranjenje vseh vrst ločenih in kosovnih odpadkov.

Publikus odda vse vrste embalaže družbam za ravnanje z odpadno embalažo – mešane komunalne odpadke iz črne posode in biološko razgradljive obdelujejo v Ljubljanskem regijskem centru za ravnanje z odpadki RCERO, ostale odpadke pa oddajajo pooblaščenim prevzemnikom.

Postojnska Občina namenja letos 5.500 evrov za dograditev zbirnega centra. Kot predvideva letošnji proračun, bodo uredili dvonivojski plato kontejnerjev za odpadke za njihovo lažje raztovarjanje iz kontejnerjev na gornjem platuju v tiste na spodnjem nivoju. Nova ureditev bo občanom, ki bodo pripeljali odpadke, olajšala tudi dostop do posod.

V Publikusu celo razmišljajo o uvedbi dobropisa za lastni dovoz kosovnih odpadkov v Zbirni center. Dodatnih, predvsem finančnih spodbud ne zagovarjajo. Menijo namreč, da je ravnanje z odpadki v določenem okolju dejansko odraz zrelosti in odgovornosti vseh prebivalcev.

Waste Design

Z Interregovim projektom Waste Design, pri katerem sodelujejo še z dvema italijanskima partnerjema, želijo na Občini polepšati izgled mesta in hkrati rešiti problem nekontroliranega odlaganja odpadkov na najbolj kritičnih točkah. V okviru projekta, ki izpostavlja uvajanje novih zelenih tehnologij in spodbujanje k recikliranju materialov (zlasti gradbenih), so pred nedavnim v Postojni uredili dva potopna ekološka otoka s sodobnim sistemom sporočanja polnosti.

»To pomeni za naše podjetje nadgradnjo sistema za zbiranje odpadkov in racionalizacijo praznjenja oziroma odvoza,« je ob predaji potopnega zbiralnika pri pokopališču poudarila **predstavnica podjetja Publikus Darja Žužek Šabec**. Zbiralniki, katerih dve tretjini se skrivata pod zemljo, so namenjeni ločenemu

zbiranju stekla, papirja in embalaže.

Tudi potopni zbiralnik na Volaričevi ulici je že v rabi, **župan Igor Marentič** pa je že kmalu po postavitvi obeh izrazil razočaranje nad nevestnostjo nekaterih občanov. »Ti še vedno odlagajo kupe smeti poleg, v zabojnike pa mečejo vse po vrsti,« je komentiral. Kot je še povedal, bodo do konca januarja v sklopu projekta uredili še potopni zbiralnik pri soseski Zeleni biser.

Občina je v projektu Interreg Italija - Slovenija pridobila 85 odstotkov svojega, 250 tisoč evrov vrednega deleža. Po navedbah **vodje projekta Maje Piškur** jih je 140 tisoč vložila v urejanje ekoloških otokov, preostanek pa je namenjen ozaveščanju in postavitvi nove urbane opreme iz recikliranega gradbenega materiala – ta bo postavljena do konca marca.

Sicer pa na Občini čakajo na potrditev nadaljevanja projekta, kar bo omogočilo postavitev še enega sklopa potopnih zbiralnikov na Volaričevi ulici in drugega pri občinski stavbi.

Brezplačna oddaja odsluženih vozil

Občani Postojne imamo v neposredni bližini tudi možnost za brezplačno oddajo odsluženih avtomobilov in drugih vozil. Ta zbira ob predložitvi ustreznih dokumentov na svo-

Občani Postojne imamo tudi možnost brezplačne oddaje odsluženih vozil na Raubarkomandi. Zbira jih podjetje Avtorosi.

jem zemljišču na Raubarkomandi podjetje Avtorosi. V njem poskrbijo za pravičen postopek reciklaže vozil, neprimernih za vožnjo. Po besedah **Roberta Repiča, enega od obeh ustanoviteljev podjetja Avtorosi**, sprejmejo letno nekaj več kot 1000 avtomobilov iz vse Slovenije.

»Še najmanj jih je iz lokalnega okolja,« opaža Robert Repič in domneva, da se ljudje bojijo stroškov, saj ne vedo, da je storitev brezplačna. Potem ko avtomobilom odstranijo akumulatorje, olje ter druge vnetljive

Kmalu po postavitvi potopnih ekoloških otokov pri pokopališču so malomarneži v posmeh vsem prizadevanjem Občine odvrgli vreče smeti ob lično urejenih zbiralnikih.

in eksplozivne dele, jih odpeljejo na nadaljnjo predelavo v podjetje Dinos v Naklem, še pojasnjuje Repič. Izpostavlja tudi zmanjševanje negativnih vplivov na okolje z odstranjevanjem in ponovno uporabo rezervnih delov. »Pri tem se povezujemo z drugimi podjetji in tako skupaj soustvarjamo krožno gospodarstvo.«

Ob oddaji vozila dobijo lastniki potrdilo o uničenju vozila; z njim se razbremenijo plačila letne takse na odjavljena vozila.

Kršitelje je težko najti

Medobčinski inšpektorat Skupne občinske uprave (SOU) je v letu 2022 v občini Postojna obravnaval 26 zadev s področja nepravilnega odlaganja odpadkov, in sicer tako na podlagi prejetih prijav kot lastnega nadzora. »V enajstih primerih smo

za ločeno zbiranje odpadkov nepravilno odlaganje odpadkov na ekološkem otoku sicer zmanjšalo oziroma (kot pravi Šibenikova) redarji nepravilnega odlaganja niso zaznali.

Razveseljivo je dejstvo, da vse manj odpadkov konča v naravi. »Nepravilno odlaganje odpadkov v naravi se še vedno pojavlja, vendar v manjšem obsegu kot v preteklosti. Tako smo v občini Postojna v letu 2022 obravnavali šest primerov,« pravijo na inšpektoratu.

Praktično nerešljiv pa se še vedno zdi primer kopičenja ropotije pri lastniku hiš na Ljubljanski cesti in v Stari vasi. Tega so v preteklih letih na Medobčinskem inšpektoratu SOU sicer večkrat obravnavali, leta 2021 pa so z izvršbo po drugi osebi komunalne odpadke tudi odstranili.

Po lani sprejetem Zakonu o varstvu okolja, ki na novo ureja stvarno pristojnost ravnanja in ukrepe za odpadke, odvržene ali puščene v okolju, pa je zanje v tem in podobnih primerih na zasebnih zemljiščih – po pojasnilu Ministrstva za okolje – odslej v celoti pristojen Inšpektorat RS za okolje in prostor (IRSOP).

Inšpekcija za okolje in naravo, ki jo zakon zavezuje tudi k ukrepanju zaradi nezakonito odloženih nekomunalnih odpadkov, mora lastniku odrediti njihovo odstranitev. Vendar pri tem niso najbolj učinkoviti, saj jih omejujejo številni zakoni in predpisi, tudi tisti, ki varujejo kršiteljevo lastnino.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografiji: Občina Postojna.

Kutinova hiša dočakala začetek obnove

10. januarja se je pričela dolgo pričakovana obnova Kutinove hiše v središču Postojne. V prvi fazi gradbenih del, ki naj bi bila zaključena do konca aprila, bodo obnovili zunanjsčino s komunalno infrastrukturo. Želja, da bi Postojna v prihodnjih dveh letih le prišla do mestne galerije, je odvisna od sredstev.

V začetku letošnjega leta so le zabrnili stroji pred Kutinovo hišo v središču mesta. Drugi projekti in proračunske omejitve so začetek njene obnove namreč zamaknili. Gre za prvo fazo del, ki naj bi bila končana do konca aprila. »V letošnjem letu se bo uredila zunanjsčina z vsemi priključki komunalne infrastrukture,« je pojasnil **Robert Ozbič, sekretar za področje okolja in prostora na Občini Postojna**. Delavci bodo poskrbeli za obnovo terase in pločnika

ter priključkov na kanalizacijo, vodovod, telekomunikacije in električno. »Zgradilo se bo nove podporne zidove, da bo prostor med objektom in pločnikom širši in bolj uporaben,« dodaja Ozbič. Ob tem bo občasno verjetna tudi polovična zapora ceste. Vrednost letošnjih del obsega približno 300.000 evrov. **Župan Igor Marentič** je v intervjuju aprila lani izrazil upanje, da bo Postojna vendarle dobila mestno galerijo v naslednjih dveh letih. Toda trenutno

V januarju so pred Kutinovo hišo zabrnili gradbeni stroji.

še ni jasno, kako bo z nadaljnjimi posegi v stavbo. »Občina načrtuje kandidirati na potencialnih razpisih za nepovratna sredstva,« pojasnjuje **direktorica občinske uprave Marina Rebec**, vendar trenutno ni

primerne razpisa. Obnova notranjosti torej sledi v prihodnjem letu, če bodo za to zagotovljena sredstva.

Besedilo: Jaka Zalar; fotografija: Občina Postojna.

28 dreves bo treba čimprej odstraniti

Arborist Vasja Dornik iz Arboretuma Volčji Potok je avgusta lani pregledal kar 115 dreves na petih lokacijah v Postojni, med temi pa našel 28 takšnih, ki predstavljajo nevarnost za okolico. Predlagal je njihovo sečnjo in zasaditev novih. Na Občini vidijo rešitev za zaščito dreves v vključevanju arboristov pri načrtovanju in gradbenih posegih.

V arborističnem mnenju, ki ga je naročila Občina Postojna, je **Vasja Dornik** zapisal, da so gradbeni posegi in promet pustili negativen vpliv na vitalnost dreves v mestu. Številna je pred leti prizadel tudi zledolom. Za 28 dreves je predlagal odstranitev in nadomestitev z novimi sadikami, za ostala pa ustrežno nego. Na Občini pravijo, da bo sečnja potekala postopno, zasaditev pričakujejo v spomladanskih mesecih. Že v januarju naj bi se terminsko uskladili za sečnjo in izbor sadik z izvajalcem Hortikultura Sežana, d. o. o. in društvom Drobnovratnik. To je izvedbo strokovne presoje predlagalo v okviru participativnega projekta *Drevesa v Postojni – naši najboljši sosede*. »Pogoj za ustrežnejšo obravnavo mestnih dreves je več znanja s tega področja,« je prepričana **predsednica društva Špela Koblar Habič**, zato so v drugem sklopu predvideni izobraževalne

delavnice in predavanja. Z udeležbo na delavnici konec novembra lani, ki jo je izvedla Občina, so bili v društvu razočarani.

Med močno poškodovanimi in propadajočimi drevesi, ki jih je našel arborist Vasja Dornik, je šest v mestnem parku, sedem na Kolodvorski cesti pri železniški postaji in kar 12 v drevoredu na Jamski cesti. Nepopravljivo poškodovani sta tudi dve lipi ob vhodu v vojašnico in javor na parkirišču pred Občino. Ugotovil je, da je drevored na Jamski cesti utrpel hude poškodbe zaradi gradbenih del. Špela Koblar Habič pojasnjuje, da so slovenski arboristi »poskrbeli za prevode ključnih strokovnih del ter sprejem standardov. V slovensčino je preveden in tudi objavljen Evropski standard za obrezovanje dreves. Strokovne in deloma pravne podlage torej imamo.« **Direktorica občinske uprave Marina Rebec** razlaga, da je Občina »pri zadnjih gradbenih posegih že vključila stro-

Drevored na Jamski cesti je utrpel hude poškodbe zaradi gradbenih del. Kar 12 dreves je močno poškodovanih.

kovnjaka s področja arboristike pri nadzoru in s tem preprečila hujše poškodbe na obstoječih drevesih.« S takšno prakso bodo tudi nadaljevali. Med njihovimi cilji sta še »izdelovanje strokovnih podlag oz. študij, ki zajemajo javne zelene površine, že v fazi načrtovanja prostorskih načrtov ter vključevanje strokovnjakov s področja arboristike«.

Naše podnebje se segreva in od nas terja hitre prilagoditve. Vloga dreves v mestu postaja vse bolj pomembna. Predsednica Drobnovratnika je pohvalila izbiro drevesne vrste, ki bo hladila tlakovano Tržaško cesto. »Koprivovec je značilno sredozemsko drevo. Kaže, da je bil narejen premislek o tem, v kakšnih pogojih bodo ta drevesa rasla. Pri

sadnji dreves moramo namreč razmišljati tako o pogojih na rastišču bodočega drevesa kot o njegovem razraščanju skozi desetletja.« Ob tem je spomnila na študijski nasad Arboretum Volčji potok, v katerem raste 37 t. i. drevesnih vrst za prihodnost. Poleg njihovih rednih aktivnosti čakajo letos društvo skupaj z Občino še nove »aktivnosti izobraževanja in osveščanja ciljnih skupin in široke javnosti ter nove zasaditve dreves na javnih površinah v Postojni«. Zadovoljni so, ker imajo sogovornike na Občini, a od njih pričakujejo tudi resen pristop k izvedbi predlaganih ukrepov iz poročila.

Besedilo: Jaka Zalar; fotografija: Špela Koblar Habič.

Rekorden proračun

Letošnji proračun Občine Postojna je vreden rekordnih 32 milijonov evrov in predvideva skoraj 29 milijonov evrov prihodkov ter 32,7 evra odhodkov. Občina bo odplačala 1,7 milijona evrov dolga in se hkrati zadolžila za 3,1 milijona; 2,2 milijona razlike bo pokrila s sredstvi na računu. Letos se obeta 1,5 milijona koncesnine od družbe Postojnska jama, na Občini pa pričakujejo tudi prihodek iz naslova dividend v višini 2,5 milijona evrov. Skoraj polovica sredstev je namenjena investicijam. Ob sofinanciranju države in EU bo šlo največ denarja za nadaljevanje izgradnje kolesarskih poti, urejanje komunalne infrastrukture, sanacijo plazov ter obnove in rekonstrukcije raznih objektov.

Komunalna infrastruktura

Milijon 900 tisoč evrov namenja Občina letos za urejanje kanalizacijskega omrežja s čistilno napravo **v Planini**. Tam načrtujejo izgradnjo komunalnega in padavinskega kanalizacijskega omrežja, obnovo vodovodnega omrežja in urejanje cestne razsvetljave s sanacijo cest. V teku je priprava projektne dokumentacije.

Nadaljuje se tudi komunalno opremljanje **na območju Prestranka in Rakitnika** v vrednosti 120 tisoč evrov. Dodatnih 86 tisoč evrov proračunskega denarja bo zahtevala komunalna ureditev **Matenje vasi**. Precej obsežnejši projekt urejanja komunalne in padavinske kanalizacije, vodovodnega omrežja in dotrajane cestne infrastrukture **v Dilcah** bo proračun olajšal za 836 tisoč evrov.

Za ureditev komunalne infrastrukture **na območju Pasjih hiš** bo Občina odštela 373 tisoč evrov. Izdelava dokumentacije za projekt izgradnje fekalne kanalizacije s priključitvijo na tlačni vod **Hrašče-Zalog** in sanacijo dotrajane vodovodnega omrežja ter ceste z javno razsvetljavo je v sklepni fazi.

V sklopu izgradnje kolesarskih poti bodo postavili tudi tlačni kanalizacijski vod in novo vodovodno povezavo vasi **Zagon** z omrežjem Postojne. Projektna dokumentacija za projekt, ki vključuje tudi kompletno komunalno opremo vasi, je v izdelavi, na Občini pa se ukvarjajo tudi z odkupi zemljišč. Za ta del projekta je v proračunu predvidenih 670 tisoč evrov.

Stanovanjska gradnja

V postopku izdelave je tudi projektna dokumentacija za komunalno

in prometno opremo območja **Ovčje staje v Postojni**, kjer se bo nadaljevala stanovanjska gradnja. Za projektiranje in izvedbo projekta namenja Občina letos 911 tisočakov proračunskega denarja.

V tekočem letu bo nared tudi komunalna oprema za osem parcel na območju **Pod Jelovico**, kar bo Občino stalo 31 tisoč 500 evrov. Za drugo fazo komunalnega opremljanja **Goričica** pa je v proračunu 162 tisoč 800 evrov.

Prometna infrastruktura

Med večjimi projekti sta tudi že dalj časa načrtovani obnova in razširitev nadvoza čez avtocesto **v Stari vasi**, pri tem Občina sodeluje z DARS-om. Sofinancerski delež Občine znaša 318 tisoč 300 evrov, tj. približno tretjino celotne investicije, za ureditev površin za pešce in javno razsvetljavo.

Pribivalci **Zaloga** bodo morda še letos dočakali novo križišče za varen izvoz na glavno cesto. Projekt je že izdelan, nekaj težav je še z odkupom zemljišč, Občina pa je v proračunu rezervirala skoraj 282 tisoč evrov visok delež sicer 770 tisoč evrov vrednega projekta Direkcije RS za infrastrukturo.

V letošnjem letu bosta izdelani tudi projektna dokumentacija in študija poplavne varnosti za obvozno cesto, ki bo razbremenila prometno **Kosovelovo ulico** med odcepom za Športni park in Jamsko cesto. Za to namenja Občina 109 tisoč 200 evrov.

Urejanje infrastrukture na širšem območju **Predjame** (ta se izvaja s sofinanciranjem najemnika Predjamskega gradu) bo proračun olajšalo za 58

Na Občini pripravljajo projektno dokumentacijo za komunalno in prometno opremo območja Ovčje staje v Postojni.

tisoč evrov. Letos bodo pripravili tudi projektno dokumentacijo za avtobusno postajo pri Pristavi. Dodatnih 184 tisoč evrov bo Občina vložila v urejanje infrastrukture v vasi v okviru projekta Predjama Sustainable.

Kolesarske poti

Do poletja se bo zaključila izgradnja kolesarske poti **Postojna-Hruševje-Grobišče-Zagon** v sklopu Dogovora za razvoj regij. Z nekaj več kot 1,8 milijona vrednim projektom bo Občina pridobila celovito kolesarsko povezavo med Postojno in zaledjem.

140 tisočakov je v proračunu rezerviranih za projektno nalogo za pridobitev dokumentacije za trase kolesarskih poti **Planina-Predjama-Razdrto, Hruševje-Razdrto, Postojna-Predjama, Postojna-Planina in Postojna-Pivka**.

Večje investicije v krajevnih skupnostih

Več kot 2 milijona bo stala sanacija plazovitega območja **v Stranah**; investicijo bo v višini dveh tretjin pokrilo Ministrstvo za okolje. Izdelana sta projektna dokumentacija PZI za prvo fazo sanacije (že v teku) in idejni projekt celotne sanacije.

Za urejanje Vaške hiše **v Hruševju** namenja Občina letos 105 tisoč 450 evrov. Obnovili in statično sanirali bodo star objekt gasilskega doma v Hruševju.

V proračunu je predvidenih tudi 127 tisoč evrov za gradnjo poslovilne vežice **v Šmihelu pod Nanosom** in

projektno dokumentacijo za mrliško vežico **v Landolu**.

Rekonstrukcije in adaptacije

Tretja faza obnove nekdanje komande garnizije, kjer domuje Notranjski muzej, se bo nadaljevala z nujnimi deli na strehi, ostrejšju, zunanjih površinah in v kleti. Za to je namenjenih skoraj 720 tisoč evrov.

Skoraj 175 tisoč evrov je predvidenih za zunanjo ureditev Kutinove hiše in vhoda, prilagojenega gibalno oviranim. Rekonstrukcija se je začela v tem mesecu.

Vrtec in športna infrastruktura

Nov vrtec bo v javno-zasebnem partnerstvu dokončan do poletja. Predvideni občinski vložek v sicer 4,3 milijona evrov vreden objekt znaša letos skoraj 443 tisoč evrov, namenjen je plačilu najemnine in stroškom upravljanja.

V pripravi je tudi projektna dokumentacija za celovito prenovno nogometnega igrišča, atletske steze in tribun v Športnem parku. Vrednost del ocenjujejo na 113.600 evrov.

Tudi izgradnja bazenskega kompleksa v javno-zasebnem partnerstvu je še vedno aktualna, zato je Občina predvidela 300 tisočakov za pripravo projekta. Pogajanja glede pravnega akta in vsebin pa še potekajo.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Valter Leban.

Šolski center je praznoval s široko odprtimi vrati

Dijaki in učitelji Šolskega centra Postojna so sredi decembra z dnevom odprtih vrat, prireditvijo in priložnostno razstavo proslavili 40-letnico odprtja nove šolske zgradbe na Špicah. Vabilu na popoldansko druženje, zavrto v preteklost, sedanost in prihodnost, so se odzvali tudi občani, nekateri kot bivši dijaki. Med njimi je bil tudi župan Igor Marentič.

Lani je minilo 40 let od slovesnega odprtja mogočne stavbe na pobočju Špic. V štirih desetletjih je doživela več posodobitev; terjal jih je čas, včasih narava, na primer ob neurju leta 2004. K spreminjanju podobe, predvsem širitvi zgradbe pa so v največji meri prispevali smeli načrti vodstva

šole za uvajanje novih programov in vzpostavljanje pogojev, v katerih dijakom omogočajo kakovostne pogoje za pridobivanje znanja in izkušenj. Ob tem šola ves čas sledi potrebam gospodarstva in lokalne skupnosti. Med pomembnejšimi prostorskimi pridobitvami je nedvomno Izobraže-

valni center sodobnih tehnologij, odprt leta 2017. Šola živi, napreduje in sooblikuje utrip ne le postojnske občine, ampak celotne regije po zaslugi kakovostnega in prodornega dela generacij učiteljev ter pridobljenega znanja, uspehov in raznih projektov z generacijami dijakov.

Obiskovalce je na jubilejno prireditev pospremil s pesmijo šolski pevski zbor, program pa so sooblikovali še **Big Band ŠC Postojna** pod dirigentskim vodstvom **Tomaža Nedoha** ter solistki **Tara Meta Gärtner** in **Neja Mejak**. **Helena Posega Dolenc, ravnateljica in direktorica Šolskega centra Postojna**, je v svojem nago-

voru izpostavila vzgojno-izobraževalne programe šole in dosežke dijakov. Svoje spomine na dijaška leta je v svojem nagovoru delil z občinstvom **župan Igor Marentič**.

Po prireditvi so obiskovalci spoznali šolske prostore, izobraževalne programe gimnazija, ekonomska šola, strojna šola in predšolska vzgoja, šolske in obšolske dejavnosti ter sodelovali v delavnicah, v sproščenem klepetu pa neredki obudili tudi spomine na svoja dijaška leta.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: arhiv Foto Atelje Postojna in Urška Letič, dijakinja ŠC Postojna.

Slovesnost ob položitvi temeljnega kamna za izgradnjo novega šolskega centra v Postojni (25. maja 1980) je odražala pomembnost naložbe za prihodnost.

Dijaki so na prireditvi s kulturnim programom nakazali, kako se tudi z ljubiteljskimi dejavnostmi bogati našo skupnost.

Bo stara porodnišnica zaživela kot društveno središče?

Na postojnski Občini želijo opuščen stavbo stare porodnišnice na Vilharjevi ulici napolniti z novimi vsebinami in na ožjem območju oblikovati družbeno-kulturno središče nevladnih organizacij (NVO). V Regijskem stičišču Boreo so zato ponovili raziskavo o prostorskih in programskih potrebah društev ter zasebnih zavodov in ustanov v občini. Rezultati izkazujejo velik interes za uporabo prostorov, a ti še ne bodo tako kmalu na voljo.

Snovalci občinskega proračuna za leto 2023 so zapisali: »Namen in cilj investicije je, kompleks nekdanje porodnišnice nameniti za društvene dejavnosti in turistično-prenosne namene, tako da se obogati promenada med mestom Postojna in Postojnsko jamo z novo vsebino.« To v praksi pomeni, da bodo poleg prostorov za nevladnike v mansardi uredili manjši hostel z mostičkom do Jamske ceste, je pojasnil **župan Igor Marentič**. Sam vidi v ideji veliko priložnost tako za številna kulturna in druga društva kot za oživitve tega dela mesta.

V Boreo so potrebe potencialnih uporabnikov nazadnje preverjali pred desetimi leti, zato so zdaj z vprašalnikom poskušali pridobiti aktualnejše podatke, potrebne za pripravo projektnega predloga. Interes za souporabo prostorov v stari porodnišnici so v raziskavi izrazile tri četrtine od 38 sodelujočih nevladnih organizacij; kar polovica je brez prostorov ali pa so ti neustrezni. Rezultati tokratne raziskave so sicer podobni tistim izpred desetletja.

»Opazna razlika je le pri glavnih težavah, s katerimi se soočajo ob

uporabi prostorov. Pred desetimi leti sta bili to neprimernost in majhnost prostorov, danes prevladujejo visoka najemnina in visoki stroški,« je povedal **strokovni sodelavec Boreo Samo Vesel**. Obnova stare porodnišnice ter ureditev družbenega in društvenega centra bi zato po njegovem mnenju bistveno pripomogla k izboljšanju pogojev za delovanje NVO. »To je prava pot, ki bo večini zagotovila ustrezne prostore in infrastrukturo za delovanje in razvoj – še posebej ob dejstvu, da je velika večina sodelujočih pripravljena tudi na souporabo prostorov,« je prepričan Vesel.

Stavba, v kateri so se od leta 1950 rojevale številne generacije otrok, je od preselitve porodnišnice na novo lokacijo v poznih osemdesetih letih prepuščena propadanju. V njej sicer že nekaj let domuje enota postojnskega vrtca, a 900 kvadratnih metrov površine pomeni še zelo veliko neizkoriščenega prostora.

Investicija je trenutno ocenjena na 3,5 do 4 milijone evrov, zato bo skušala Občina del sredstev pridobiti na razpisu Ministrstva za gospodarstvo. Kot je pojasnila **občinska koordinatorica Maja Piškur**, se v januarju skupaj še s petimi partnerji prijavljajo na razpis v okviru Evropske pobude za mesta. To bo izvedba druge generacije predstavitvenih projektov Novega evropskega Bauhausa, ki bo omogočil prenos temeljnih vrednot pobude – estetike, trajnosti in vključevanja – v prakso. Evropski sklad za regionalni razvoj bo izbrane projekte financiral v višini 80 odstotkov vrednosti. Obnova zgradbe bo potekala pod nadzorom pristojnega Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Projektna dokumentacija za obnovo je že izdelana, Občina ima tudi že gradbeno dovoljenje. Po oceni Maje Piškur bi se lahko obnovitvena dela ob uspešnem kandidiranju na razpisu začela v letu 2025.

Mateja Jordan

Tajfun in Oroplast imata zeleno luč za gradnjo na Prestranku

Postojnski Občinski svet je v decembru po hitrem postopku sprejel Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu (OPPN) za gospodarsko-poslovno cono na Prestranku. Ta dovoljuje prostorsko ureditev in sanacijo neizkoriščenega prostora ter prometno, komunalno in energetska infrastrukturo za potrebe dveh investitorjev. Na kar 31 tisoč kvadratnih metrih površin na območju »za Binetom« oziroma bencinsko črpalko bo podjetje Tajfun zgradilo več objektov in vanje preselilo proizvodnjo iz zdajšnje »cone Liv« v Postojni. Podjetje Oroplast iz Studenega pa je načrtovane investicije zaradi razmer na tržišču začasno zaustavilo.

Postopek za ureditev manjše poslovno-industrijske cone med železniško progo in obstoječimi objekti ob regionalni cesti se je na pobudo investitorjev začel že v letu 2020, a se je nekoliko zavlekel zaradi negativnega mnenja Ministrstva za infrastrukturo, povezanega z na-

črtovano nadgradnjo železnice na območju.

Nekoliko prilagojen OPPN zdaj dovoljuje gospodarsko-poslovno cono z vsemi pripadajočimi ureditvami. Občina bo na Prestranku zgradila novo obsežno prometno, komunalno in energetska infrastrukturo;

letos bo za gradbeno dovoljenje in projektno dokumentacijo odštela 45 tisoč evrov.

Nepozidano območje, po katerem poteka občinska cesta, meri nekaj več kot 31.000 kvadratnih metrov, razdeljeno je na pet prostorskih enot z obstoječo prometno povezavo in načrtovano rekonstrukcijo križišča z regionalno cesto.

Sprejetje OPPN-ja za podjetje Tajfun pomeni zeleno luč za začetek izgradnje načrtovanih industrijskih hal za potrebe proizvodnje, skladiščenja in uprave. V sedmih objektih nameravajo urediti prostore za predobdelavo in mehansko obdelavo, lakirnici, visoko regalno skladišče, montažo in testiranje dvigal, v dodatnih dveh bodo uredili pisarne, restavracijo in servis.

V drugem delu cone pa je predvidena gradnja industrijske hale in prizidka za predelavo plastičnih mas in proizvodnjo plastičnih izdelkov, skladiščenje in poslovne potrebe podjetja Oroplast iz Studenega.

»Prostorska širitev za nas predstavlja večje proizvodne kapacitete in možnosti skladiščenja ter s tem možnost pridobitve večjih, zahtevnejših projektov,« pojasnjuje **direktor Boštjan Japelj**. Ta pomeni tudi združenje treh poslovnih obratov, zato ob tem računa na lažje upravljanje. Žal pa se investicija odmika, saj je po Japljevih navedbah »začetek gradnje novih proizvodno-skladiščnih prostorov zaradi razmer na tržišču trenutno ustavljen«.

Mateja Jordan

V Postojnsko jamo se vračajo tudi čezoceanski gostje

Leto 2022 se je pri Postojnski jami izteklo s spektaklom Žive jaslice, ki je znova navdušil množico obiskovalcev ter v svet ponesel željo po miru in sožitju med ljudmi. Od slednjega je pogosto odvisen tudi turistični obisk jame, v kateri se število obiskovalcev po pandemiji ponovno povečuje; lani so jih našteali že 611 tisoč. Med njimi znova prednjačijo Italijani, predsednik upravnega odbora družbe Marjan Batagelj pa optimistično pričakuje tudi povečanje obiska gostov iz neevropskih držav. Družba Postojnska jama je preteklo leto sicer zaključila z okoli 25 milijonov prihodkov, kar napoveduje dober poslovni izid.

Na takšen rezultat v začetku lanskega leta zagotovo niso računali, saj je kar 307 dni dolgo pandemično zaprtje po nizu nekaj sicer rekordnih let poslovanje družbe precej zamajalo. »To nam je uspelo z zagnano in zanesljivo ekipo, trdim delom, kakovostno storitvijo na najvišjem nivoju in dobro marketinško ekipo,« zatrjuje **predsednik upravnega odbora družbe Marjan Batagelj**.

Prvo mesto med obiskovalci ponovno zasedajo Italijani, sledijo Nemci in domači gostje. »Nekoliko upočasnjeno, pa vendarle, se vračajo tudi čezoceanski gostje,« z zadovoljstvom ugotavlja prvi mož družbe. Turistov iz neevropskih držav (teh so pred pandemijo našteali že več kot 30 odstotkov) je bilo lani le za desetino, za od-

stotek več je bilo slovenskih, največ, kar 38 odstotkov, pa jih je prišlo iz držav največjih evropskih trgov.

Božične jaslice si je (kot že tradicionalno) tudi letos ogledalo največ slovenskih družin, pri Jami pa se veselijo tudi vrnitve italijanskih in hrvaških gostov. »Jaslice so očitno globalno prepoznavna blagovna znamka, saj nam je v najkrajšem času uspelo vrniti tuje goste,« pohvali svojo marketinško ekipo Batagelj in dodaja, da niso težili k rekordom. »Število obiskov smo omejevali, kolikor je pač šlo, gostov, ki so prišli k nam, pa nismo smeli poslati domov, saj bi bilo preveč nejevolje,« pravi in številke kljub temu ocenjuje kot fantastične.

Letošnje žive jaslice s podnaslovom »Naj bo mir na Zemlji« so z 18 biblij-

skimi prizori, izjemnimi vokalisti, bogatimi kostumi in simboliko angelov presegle vsa pričakovanja. Občudovalo jih je nekaj več kot 20 tisoč ljudi, razmerje med domačimi in tujimi obiskovalci pa se je obrnilo v prid zadnjim. Predlani si je jaslice ogledalo dobrih 17 tisoč Slovencev in tisoč 450 tujcev, v minulem decembru je bilo slovenskih gostov 12 tisoč 700, tujih pa skoraj sedem tisoč 900.

Kot je predsednik upravnega odbora povedal na decembrski novinarski konferenci, bodo tudi lanske poslovni rezultati bistveno presegle številke iz prejšnjih, s covidom-19 zaznamovanih dveh let. Prihodek upravljalca kompleksa je v 2020 znašal 8,4, v 2021 pa 13 milijonov in pol evrov. Čeprav poslovno leto še ni

zaključeno, lanske 25 milijonov evrov prometa nakazuje odlični poslovni izid – ta naj bi bil boljši od leta 2021, ko so ustvarili 2,4 milijona evrov prihodkov. Za naslednje leto pa pri Jami napovedujejo še boljše prihodke – ti naj bi ob sedanjem trendu rasti dosegli že 33 milijonov evrov, kar bo celo presegllo 31,4 milijona evrov iz leta 2019.

V rekordnem predkoronskem letu 2019 je podjetje ob 1,37 milijona obiskovalcih ustvarilo 9,8 milijona evrov dobička, v koronsko najbolj kritičnem 2020 pa 2,1 milijona evrov izgube.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Žiga Intihar/ Postojnska jama.

Poslušalci so izbrali Damjano Kinkela

Akcija Ona ali On, ki jo Radio 94 pripravlja od leta 1995, se je sredi januarja zaključila s podelitvijo naziva za dejanje v minulem letu. Poslušalce je tokrat prepričala Damjana Kinkela, zborovodkinja Cerkevnega mešanega pevskega zbora Zvon iz Ilirske Bistrice. Na prireditvi so podelili tudi priznanji Gospodarske zbornice Slovenije in Območne obrtno-podjetniške zbornice Logatec ter posebno priznanje Športne zveze Pivka. Podjetje TPG Agent pa je postojnski porodnišnici predalo sredstva za nakup histeroskopa.

Ponosna, ker je prišla v kraje, kjer so doma srčni ljudje, je ob začetku slovesnosti v postojnskem Jamskem dvorcu nagovorila povabljen **predsednica Republike Slovenije dr. Nataša Pirc Musar**. Med ljudi, ki jih je burja »izoblikovala v trdne in pokončne osebnosti«, lahko šteje mo tudi tokratno prejemnico naziva Ona 2022. Poslušalce Radia 94 je namreč prepričala **Damjana Kinkela**, akademska sakralna glasbenica in profesorica glasbe iz Podbež pri Podgradu. »Glasba je največ, kar si lahko podamo,« so bile njene besede na podelitvi in prav glasba je njena vsakdanja spremljevalka. Kinkela vodi od leta 2000 Cerkevni

mešani pevski zbor Zvon, ki je lani zaznamoval svojo 40-letnico. Bdi nad šestimi osnovnošolskimi pevsкими zbori, je učiteljica glasbe na dveh osnovnih šolah in organistka v bistriški župnijski cerkvi. Poje pri Mešanem pevskeemu zboru Glasbene matice v Ljubljani, je članica Slovenskega Cecilijinega društva in uredniškega odbora revije Cerkevni glasbenik.

Priznanje Gospodarske zbornice Slovenije za gospodarske dosežke je sprejel **Andrej Novak**, direktor podjetja ProPlace iz Podskrajnika, ki se ukvarja s proizvodnjo elektronskih komponent. Prepričan je, da je

Damjana Kinkela je Ona 2022, Andrej Novak – direktor Proplace d. o. o., je v imenu uspešnega podjetja sprejel priznanje Gospodarske zbornice Slovenije za gospodarske dosežke, Robert Bečaj ml. pa priznanje Območne obrtno-podjetniške zbornice Logatec.

za uspeh podjetja zaslužna ubrana ekipa zaposlenih. Priznanje Območne obrtno-podjetniške zbornice Logatec za podjetnika leta pa je romalo v roke **Roberta Bečaja ml.** iz družinskega podjetja Mizarstvo Bečaj. To izdeluje notranje pohištvo najvišjega kakovostnega razreda po meri. Športna zveza Pivka je slavnostni večer izkoristila za podelitev posebnega priznanja **Milanu Bubniču**, desetkratnemu državnemu prvaku v gorskih dirkah. Ob koncu prireditve je Gracijan Necmeskal,

generalni direktor iz podjetja TPG Agent, **dr. Aleksandru Merlu**, direktorju Bolnišnice za ženske bolezni in porodništvo Postojna, predal ček za nakup histeroskopa. Podjetje je porodnišnici v preteklosti že pomagalo pri nakupu ultrazvoka. Prireditvev sta z glasbenimi vložki popestrila Vili Resnik in Komorni godalni orkester Cantabile pod dirigentskim vodstvom Marjana Grdadolnika.

Besedilo: Jaka Zalar; fotografija: Valter Leban.

Mladi planinci so letos tekmovali v Postojni

Postojna si je z zmago osnovnošolske ekipe na lanskem tekmovanju prisluzila organizacijo že 33. državnega tekmovanja Mladina in gore. V teoretičnem in praktičnem planinskem znanju se je pomerilo 20 ekip, tudi pivški šolarji pod okriljem Planinskega društva Postojna. To se je predstavilo še z dijakoma v kategoriji srednješolcev. Fanta sta tekmovalje zaključila tik pod vrhom.

33. državno tekmovanje *Mladina in gore* je bilo izvedeno 21. januarja več kot uspešno. Tekmovanje je preizkus teoretičnega in praktičnega planinskega znanja za osnovnošolce zadnje triade, že sedmič tudi za srednješolce. Potekalo je v soorganizaciji Planinske zveze Slovenije in njihove mladinske komisije, Zavoda za šport RS Planica, Osnovne šole Miroslava Vilharja in postojnskega planinskega društva. Tekmovalo je 20 osnovnošolskih ekip; med udeleženci je bila tudi četverica pivških šolarjev, ki je vključena v PD Postojna. Ekipo Svizcev so sestavljali Ambrož Penko, Filip Škvarča, Lenart Margon in Dimitrij Smrdel. Nastop na državnem ravni (na njem sicer ni bilo Smrdela) so si priborili lani v novembru in na koncu zasedli 19. mesto; zmagali so šolarji iz Šenčurja.

33. državno tekmovanje Mladina in gore je gostilo Planinsko društvo Postojna.

Med srednješolci je bilo prijavljenih 17 ekip, a se dve tekmovanja nista udeležili. Svoje planinsko znanje sta znova preizkusila tudi **Gregor Samsa** in **Aljaž Žakelj**, ki sta lani s Tinkaro Simčič zmagala v kategoriji osnovnošolcev. S tem si je Postojna prisluzila organizacijo letošnje izvedbe. Dijaka iz Šolskega centra Postojna sta si naredila ime Pastvinski duo. Reševanje pisnih nalog je potekalo eno uro; Postojnčana sta se nato uvrstila v praktični del in si priborila 4. mesto. Njuna **mentorica Valentina Posega** pravi, da »sta že od mladih nog člana PD Postojna, redna udeleženca planinskih taborov in osnovnošolskih tekmovanj«. Zmaga je šla v Trzič.

Priprave na tekmovanje sta vodili **predsednica postojnskega društva Neva Šemrov** in **dolgoletna mentorica planinskih skupin Veronika Biščak**. Slednja vodi planinski krožek na OŠ Miroslava Vilharja že več kot tri desetletja. V društvu so veseli, ker so v letošnjem šolskem letu pridobili štiri nove mentorice, da bodo skrbele za aktivnosti z otroki. Zahvaljujejo se pokroviteljem in vsem, ki so prispevali k organizaciji. Čestitajo tudi devetošolki **Evi Hiti**, saj je oblikovala logotip letošnjega tekmovanja.

Besedilo: Jaka Zalar; fotografija: Tomaž Penko.

Cerkev svetega Danijela v Hruševju

Cerkev sv. Danijela je ena od petnajstih cerkva, ki danes spadajo pod župnijo Hrenovice. Stoji na vrhu vzpetine sredi starega dela Hruševja, zato je vidna že od daleč, posebno če se naselju približujemo po cesti iz zahodne strani ali pa se peljemo mimo po avtocesti. Nekdaj je glavna cesta tekla tik pod hribčkom ob cerkvi, sedaj pa teče nižje, pod vzpetino. Cerkev se prvič omenja okoli leta 1665, zagotovo pa je tam stala že prej. Obdaja jo kamnit zid, v jugozahodnem in severozahodnem kotu ga odpirajo kamnite stopnice. Te vodijo pod zvonico, odprto kot vhodna lopa s tremi kamnitimi vhodi.

Zunanjščina cerkve

Cerkev ima triosminko zaključen prezbitarij. Ladja in prezbitarij imata enako širino. Sredi pročelja stoji zvonik iz leta 1793. V pritličju se zvonik odpira s tremi polkrožnimi vhodi. Nadstropja so med seboj ločena z venčnimi zidci. Na zahodni strani je v prvem nadstropju pravokotna lina. Zvonišče se na vse strani odpira z dvojnimi polkrožnimi linami, ki so zavarovane s pločevinastimi polkni v rjavo-črni barvi. Nad okni s kamnitimi okvirji so nameščene številčnice stolpne ure, vendar ta ne deluje že od konca 50. let prejšnjega stoletja. Osterje zvonika se zaključuje s konzolnim podstrešnim zidcem, zvonik pa je pokrit s pločevino.

Streha ima obliko potlačene kape, nato pa se iz nje dviga visok stožec. Vrh strehe sta nameščena kovinsko jabolko in križ, ki sta bila zamenjana leta 2016 ob obnovitvi pločevine na strehi zvonika in zamenjavi ostrešja cerkve. V pročelni steni sta na vrhu (na podstrešju) okrogli lini s kamnitim okvirjem. V južni steni sta pravokotni okni s kamnitim okvirjem, nad njima pa sta polkrožni okni s tremi okroglimi odprtini. Na severni strani prezbitarija je prizidana zakristija. Vsa okna, razen polkrožnih, so varovana s križi.

Cerkev obteka kamnit konzolni podstrešni zidec. Cela zgradba je le ometana, brez fasade, z okrepljenimi kamnitimi šivanimi robovi. Streha je pokrita s strešniki, pas ob zvoniku pa s pločevino. Na stičišču treh stranic strehe na prezbitariju je kovinski križ. V cerkev vodi lep kamnit portal z veliko okrasja in novimi hrastovimi vrati, izdelanimi pred šestimi leti. Portal ima na sklepnem kamnu letnico 1888, ob njem pa deljeno letnico 1633 – datum postavitve portala. Leta 1868 so naredili nov pevski kor in novo ostrešje zvonika. Leta 1888 so cerkev temeljiteje popravili: prenovili so zakristijo, podrli obok prezbitarija in napravili višjega, vse zidove pa povišali za en meter in jih povezali z železnimi vezmi, da ne bi več pokali.

Cerkev sv. Danijela se v zavetju mogočne lipe dviga na vrhu vzpetine sredi starega jedra Hruševja.

Notranjščina cerkve

V cerkev vstopimo pod pevskim korom, do katerega vodijo stopnice z desne strani. Kor sloni na treh pravokotnih kamnitih stebrih, prostor pod njim pa je potlačen in banjasto obokan. Varovan je z neogotsko ograjo iz kovanega železa, medtem ko so stopnice, oblečene z lesom, novejšje izdelave. Pod stopnicami so zidani temelji. Tla cerkve pokriva kamnit tlak. Ladja ima banjast obok, ostenje pa zaključuje venčni zidec. Na stropu je štukiran okvir. Ladja je dolga 7,52 m in široka 5,45 m, od prezbitarija jo ločuje kamnit slavalok. Na sklepnem kamnu sta izklesana Kristusov monogram IHS in letnica 1656. Prezbitarij pokriva banjast obok, ki meri v dolžino 4,54 m, v širino pa 5,31 m. Na levi strani vodi iz njega kamnit pravokoten portal v zakristijo.

Oprema cerkve

Cerkev ima en sam oltar, posvečen svetemu Danijelu, ki goduje 21. julija. Od prezbitarija, ki ima enako višino kot ladja, je višji za dve stopnici. Narejen je bil leta 1887 iz umetnega marmorja pod vodstvom mojstra Alojzija Götzla. V niši stoji kip sv. Danijela, ob njegovih nogah leži lev. Na zunanji strani stebrov, ki nosijo ogredje, stojita na levi kip sv. Jožefa, na desni podoba sv. Alojzija Gonzage, pri strani pa kipa Matere Božje in enega od apostolov. V poševno zaključeni atiki je relief Matere Božje z Jezusom. Na menzi stoji lep tabernakelj, na pozlačenih vratcih je upodobljeno Jagnje Božje; zunaj kroga ga obdajajo pšenični klasi. V zakristiji visi slika sv. Danijela v levnjaku, naslikana je bila za prejšnji oltar. Ta stoji zdaj pri svetem Bricu na Nanosu.

V cerkvi je na vsaki strani po osem starejših klopi z reliefno izrezljanimi stranicami. Na desni strani cerkve je obnovljena bandera s podobo svetega Danijela z levi. Pri vhodu stoji bogato okra-

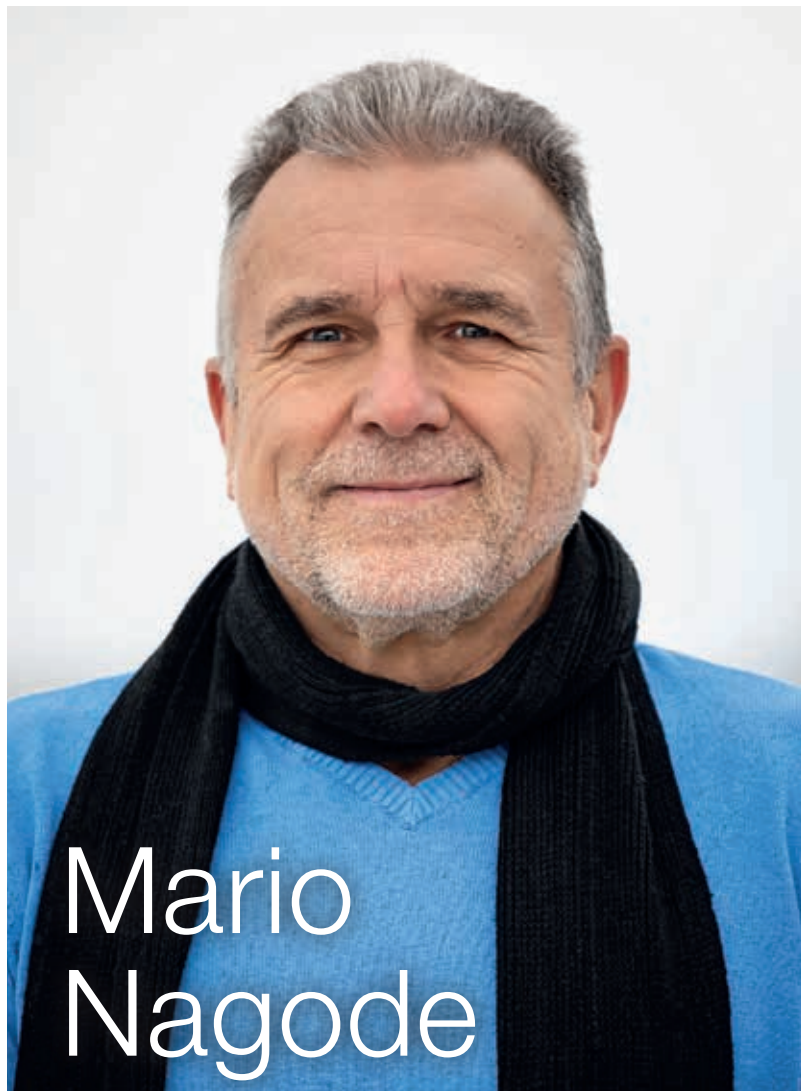
šen kamnit baročen kropilnik. Stene cerkve niso opremljene s križevim potom, kot bi pričakovali za cerkev takšne razsežnosti. V levem kotu cerkve pod korom je starejša lesena spovednica z zaprtim prostorom za duhovnika.

Cerkev ima dva zvonova. Na severovzhodni strani cerkve (med obzidjem in cesto) stoji velika lipa, varovana kot naravna vrednota. Nekdaj je bila nedaleč stran še ena, a jo je podrli vihar leta 1965. Padla je na cerkev in jo močno poškodovala. Zato je takratni župnik hotel podreti tudi drugo lipo. Vendar je obstala in bila v ne tako daljni preteklosti »središče vasi«. Pod njo so se igrali otroci, žene so pletle vence ob porokah, fantje pa so peli pesmi. Drevo je imelo leta 2008 obseg debla kar 405 cm. Lipa, precej poškodovana ob žledu leta 2014, je še vedno v dobrem stanju. Tam je tudi spomenik padlim borcem.

Besedilo in fotografiji: Marino Samsa.

Oltar svetega Danijela, edini v hruševski cerkvi, je iz umetnega marmorja.

Mario je eden največjih »lokal patriotov«. Ne le z besedami, svojo pripadnost izkazuje Postojni predvsem z dejanji. Na vest zna potrkatati tudi odločevalcem, da bi več denarja namenili za dobrobit naše skupnosti na športnem in kulturnem področju. Pri mnogih humanitarnih akcijah, zlasti za pomoč otrokom iz socialno šibkih družin, je v prvih vrstah – kot donator in organizator, v zadnjih letih tudi v vlogi predsednika Območne organizacije Rdečega križa Postojna-Pivka. Pravi, da ga prav humanitarnost najbolj izpolnjuje in osmišlja njegovo delovanje. Glasnosti mu po meritvah v decibelih ne moremo pripisati, a svoj glas v različnih funkcijah zastavlja že vrsto let za ljudi – v Svetu Krajevne skupnosti Postojna, v Občinskem svetu občine Postojna in raznih njegovih odborih, v Športni zvezi Postojna ... Med ljudmi uživa zaupanje, zato se je v preteklosti in se še danes nanj obračajo s svojimi »žulji«. Z umirjenim vedenjem deluje vse prej kot adrenalinsko, a njegova velika športna ljubezen dokazuje, da je še kako adrenalinski človek. Osvojil je 15 naslovov državnega in pokalnega prvaka v Krožno hitrostnih dirkah in v paralelnem reli krosu ter naslov prvaka in podprvaka v Centralno evropskem pokalu. Pet let je organiziral mednarodni Relly Postojnska jama in požel najvišje ocene za brezhibno organizacijo. Marsikdo pa njegovo ime najprej poveže s Plesno šolo in klubom Urška. Mario jo je leta 1989 pripeljal v Postojno in tisočem otrok in odraslih omogočil uživanje v plesnih in tudi plesno-tekmovalnih korakih. V podjetniške vode se je podal še v času, ko je bilo zasebno podjetništvo skromno razvito. Le kdo se ne spomni Kocke, prve zasebne papirnice v Postojni?! Sicer pa hvaležen mož in oče dveh hčera ter ponosen nono prve vnukinje poudarja, da je bila družina vedno predana, brezpogojna moč in pomoč na njegovi podjetniški in športni poti.

■ **V lokalno politiko ste vključeni že desetletja. Ob prejšnjih lokalnih volitvah ste se sicer odločili, da ne boste več kandidirali za občinskega svetnika, še vedno pa ste dejaven član Sveta Krajevne skupnosti Postojna. Kako ocenjujete svoj doprinos v lokalni politiki?**

Moje vodilo je bilo vedno, da moramo na ravni lokalne politike postaviti na prvo mesto korist občine in občanov, ne glede na to, kateri stranki pripadamo. Tudi na državni ravni bi se morali naši predstavniki – ne glede na politično opcijo – zavzemati za sredstva in projekte v dobrobit svoje lokalne skupnosti. Ker na osnovi lastnih izkušenj razumem zlasti potrebe gospodarstva in športa, sem deloval predvsem v smeri vzpostavljanja boljših pogojev za gospodarstvo (tudi kot predsednik odbora za infrastrukturo) in družbene dejavnosti. Veliko mi je pomenilo tudi zaupanje ljudi. Še zlasti, ko sem bil predsednik Krajevne skupnosti Postojna, so se name pogosto obračali neposredno in še danes je tako. Na drugi strani pa je bilo njihovo zaupanje tudi moja zaveza, da se bom zavzemal za reševanje konkretnih problemov. Veliko vprašanj in pobud, ki sem jih izpostavil kot občinski svetnik, je prišlo od občanov. Toda pri reševanju zadev ni bilo vse odvisno od mene, in včasih se človek ob tem počuti nemočen. Veš, da nekatere zadeve niso v redu, pa jih ne moreš spremeniti čez noč.

■ **Še vedno ste zelo dejavni na številnih področjih. Ob svoji podjetniški poti ste tudi predsednik Športne zveze Postojna, predsednik Območnega združenja Rdečega križa Postojna-Pivka, član Sveta Krajevne skupnosti Postojna ... Pa bi lahko ležerno uživali upokojsko življenje.**

Mislim, da mi ležerno življenje ne bi prinašalo zadovoljstva (smeh). Vse, kar počnem, mi je v veliko zadovoljstvo in me izpolnjuje. Zadovoljen sem, ko vzpostavljamo boljše infrastrukturne pogoje za športnike in rekreativce, invalide, otroke, starejše; ko kot skupnost pokažemo, da nam je mar za ljudi na robu družbe, bolne, osamljene ...

■ **Kaj pa vam prinaša največ zadovoljstva?**

Največje zadovoljstvo mi je osrečevati ljudi, potrebne pomoči. Njihovega pogleda hvaležnosti ne bi zamenjal za nič na svetu. Moja humanitarnost je bila v nekaterih primerih vidna, v drugih pa očem javnosti skrita. Donatorje sem kot pobudnik humanitarnih akcij vedno izpostavljal zato, da bi k sodelovanju spodbudil še druge. V našem družinskem podjetju Kocka-Scripta smo ob sodelovanju naših dobaviteljev in poslovnih partnerjev (zlasti Si.mobila, zdajšnjega A1) in kupcev vrsto let organizirali akcije zbiranja šolskih potrebščin za otroke iz socialno šibkih družin. Vsako leto smo osrečili več sto otrok, zbrane potrebščine pa delili v sodelovanju s Centrom za socialno delo, Rdečim križem in Karitasom. Donacije na povsem osebni ravni pa ostajajo med mano oziroma mojo družino in prejemniki pomoči. Moj odnos do humanitarnosti me je lani privedel tudi do predsedovanja postojnsko-pivškemu območnemu združenju Rdečega križa.

■ **Vsi, ki vas poznamo, vemo, da ste zelo ponosni in navezani na Postojno, iz vaših dejanj veje ljubezen do rojstnega mesta.**

Res je. Povsod – doma in v tujini, v športu in poslu vedno s ponosom poudarjam, da prihajam iz Postojne. Postojno sem promoviral ob vsaki priložnosti, nemalokrat sem si prizadeval, da bi dobila svoje mesto v nazivih prireditelj, klubov, tekmovanj ... Želim si, da bi bili Postojnčani bolj enotni in pripadni svojemu mestu. Verjamem, da bi se to kot verižna reakcija odrazilo na vseh področjih življenja našega kraja in tudi na standardu naše skupnosti.

■ **Pomudiva se še malo pri vašem športnem udejstvovanju.**

Pri štirinajstih letih sem začel redno trenirati nogomet, rokomet in judo, a termini treningov so se prekrivali in pri odločitvi za en sam šport je zmagal nogomet. Treniral sem v Postojni, med šolanjem v Ljubljani pa pri mladinski ekipi Svoboda in kasneje NK Olimpija. S 17 leti sem bil prvi vratar v postojnski članski ekipi. Zaradi njenega razpada sem igral pri dveh klubih iz 1. slovenske lige in

še v primorski ligi v NK Pivka. Ko se je v Postojni spet vzpostavila članska ekipa, sem spet igral za domači klub. Kasneje, ko nisem bil več aktiven nogometaš, je bila Postojna spet brez članske ekipe. Leta 1999 sem jo ponovno ustanovil in finančno podpiral ob pomoči nekaj entuziastov. Klub sem vodil dve leti, ga pomagal pripeljati v višji rang tekmovanja in ga v pozitivnem finančnem stanju predal novemu vodstvu.

Med letoma 1982 in 1988 sem tekmoval v reliju. Ker nisem uspel finančno slediti zahtevam tega športa, sem se kljub vozniškim sposobnostim in tekmovalnemu potencialu umaknil. Obljubil sem si, da se vrnem, ko bom s sponzorji lahko zagotovil konkurenčen dirkalnik. To se je zgodilo leta 2002 in takoj sem začel nizati uspehe v različnih disciplinah na krožno hitrostnih dirkah in v paralelnem rallycrossu doma in v tujini. Do začetka covida sem dosegel 15 naslovov državnega in pokalnega prvaka Slovenije v krožno hitrostnih dirkah in v paralelnem rally krosu ter bil prvak in podprvak v Centralno evropskem pokalu. Zaradi covida sem z dirkami leta 2020 začasno prekinil, a mislim, da v avtomobilizmu še nisem rekel zadnje besede.

Reli me je povedel tudi v zahtevne preizkušnje pri organizaciji tekmovanja z visokimi hitrostmi, varnostnimi zahtevami in več kot 35 tisoč gledal-

ci. Od leta 2004 sem namreč pet let organiziral Rally Postojnska jama s pomočjo lokalnih ljubiteljev avtomobilizma. Vsak reli je potekal na področju petih občin in je bil finančno najbolj zahtevna prireditev v občini. Hkrati pa je bil odlična promocija Postojne, s številnimi nočitvami ter gostinskimi in trgovskimi storitvami tudi dodana vrednost našemu turizmu in lokalnim podjetnikom. Na ta niz dogodkov se vedno ozrem z zelo dobrimi občutki in spomini.

■ Močno ste popestrili tudi kulturno dogajanje v občini, zlasti s Plesno šolo Urška.

Plesno šolo Urška sem »pripeljal« v Postojno leta 1989 v želji, da bi tudi naši otroci imeli več možnosti za aktivno preživljanje prostega časa. Takoj je požela veliko zanimanje otrok, mladostnikov pa tudi odraslih – od 4- do 80-letnikov. Prizadevne vaje smo postopoma okronali z uspehi na državnih prvenstvih po Sloveniji ter na evropskih in svetovnih prvenstvih. Iskreno sem se veselil teh uspehov, kot bi jih dosegel sam. Prvo leto smo tekmovali pod okriljem Plesnega kluba Urška Ljubljana, a že v drugem letu smo ustanovili Plesni klub Urška Postojna. Veliko je bilo nepozabnih prireditev, na katerih so plesalci predstavili pridobljeno znanje in navduševali občinstvo. Naredili smo tudi mnoge korake v nove smeri. Naj kot primer navedem, da je bila

Postojna prvo mesto, ki je po zaslugi domačega plesnega kluba pristopilo k sinhroni maturantski paradi.

■ Kulturno in družabno dogajanje v naši občini je sooblikovala tudi vaša podjetniška pot.

V podjetniške vode sem zaplul že leta 1975, nato sva z ženo leta 1988 ustanovila družinsko podjetje Kocka z registrirano papirnico, veleprodajo biro opreme in materiala, plesno šolo in prodajno galerijo. Leta 1993 sem odprl Plesno-kulturni center Tango kot lepo popestritev družabnega dogajanja v Postojni. Med tednom je bila dvorana namenjena plesni šoli, ob koncih tedna je postala plesno-glasbeni klub za zabave željne Postojnčane. V klubu so se odvijale tudi kulturne prireditve za otroke in odrasle – lutkovne predstave, koncerti raznih glasbenih zvrsti, donatorski dogodki ...

Podjetje z vso dejavnostjo, razen plesne šole, sem leta 2003 prodal. Želel sem vzpostaviti kakovostne pogoje za plesno šolo, brez prilaganja drugim dejavnostim. Tako smo najeli železničarski kulturni dom, ga povsem prenovili in odprli Plesno-kulturni center Urška, v katerem so našli svoj dom vsi plesalci plesne šole in tudi razna društva. Leta 2012 sem se zaposlil v družinskem podjetju, v katerega smo prenesli vse dotedanje dejavnosti. Sedaj kot

družinski član v podjetju opravljam delo prokurista. Praktično se s podjetništvom ukvarjam že 48 let, a brez velike podpore celotne družine se ne bi mogel z dobrim občutkom ozreti na to pot. Prehodili smo jo skupaj z ženo in otrokoma. Žena je v družinsko podjetje vključena že od ustanovitve Kocke-Scripte, hčerki sta ogromno pomagali v plesni šoli, pri organizaciji in izvedbi prireditev ... Hvaležen sem jim, ker so vedno imele razumevanje tudi za mojo veliko ljubezen – avtomobilizem. Tekmovanja so namreč terjala veliko odrekaj, odsotnosti in ne nazadnje denarja. Pa še en dober občutek me preveva ob misli na prehojeno pot – da smo imeli spoštljiv odnos do zaposlenih, in so zato pri nas vztrajali desetletja, ter poravnane vse obveznosti in račune. Le tako lahko človek vsak večer mirno zaspi.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Tea Nagode.

POPRAVEK

V decembrski številki Postojnskega prepaha smo na 12. strani napačno zapisali priimek intervjuvanca, in sicer Krajnc. Pravilno je **Pavel Kranjec**. Za napako se g. Kranjcu in bralcem iskreno opravičujemo.

Uredništvo

DOGODKI

Postoj in naberi

Kulturno športno društvo Koče je v okviru projekta Postoj in naberi izvedlo osem delavnic, na katerih so udeleženci spoznavali zdravilne rastline in zelišča v neposredni okolici Koč, naučili pa so se tudi priprave herbarija in zdravilnih napitkov. Zaključno prireditev so 16. decembra organizirali na Osnovni šoli Prestranek za tamkajšnje učence šestega, sedmega in osmega razreda ter njihove učitelje.

Od lanskega julija do konca leta se je pod vodstvom **dr. Tamare Miliivojevič** iz Zavoda Anima Zoologiča zvrstilo osem delavnic v Kočah in okolici vasi. V seriji sprehodov v obliki delavnic so udeleženci pod strokovnim vodstvom spoznavali zdravilne in hranilne rastline ter zelišča in se naučili, kako jih pripraviti za zdravilne napitke in jedi. Na eni od delavnic so se rastline naučili še herbarizirati. Spoznali

so tudi, kako s pomočjo elektronskih naprav lahko naredimo osebne zemljevide rastišč.

Zaključno prireditev so v sodelovanju z **ravnateljem Goranom Uljanom** in **predmetno učiteljico Andrejo Geržina** organizirali 16. decembra na Osnovni šoli Prestranek. Z vsebino in rezultati projekta so se seznanili tudi učenci šestega, sedmega in osmega razreda prestranške osnov-

V okviru projekta Postoj in naberi je potekalo tudi usposabljanje za herbariziranje rastlin.

ne šole ter njihovi učitelji. Ogledali so si še foto posnetke, nastale med delavnicami. Pri širjenju obzorja jim bosta pomagala tudi herbarij, ki so ga izdelali udeleženci delavnic in jim ga podarili, ter dostop do podatkovne baze projekta. Prestranška šola prav tako skrbno

širi okoljsko ozaveščenost otrok ob praktičnem delu na šolskem vrtu. Zato so ji sodelujoči v projektu Postoj in naberi izročili darilni bon za nakup sadik.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Tamara Miliivojevič.

Potrebe po ambulanti za neopredeljene ni

Pomanjkanje družinskih zdravnikov je lani sprožilo eno hujših kriz zdravstva v Sloveniji. Ministrstvo za zdravje je zato v začetku letošnjega leta objavilo seznam ambulant za bolnike brez izbranega zdravnika po posameznih zdravstvenih domovih (ZD). Med njimi je tudi ZD Postojna, a ponujene možnosti še ne nameravajo izkoristiti. Število neopredeljenih občanov po besedah direktorice ni problematično, zdravniško oskrbo za priseljence in delavce na začasnem delu v Sloveniji pa zagotavljajo pri manj zasedenih zdravnikih in v ambulanti Nujne medicinske pomoči (NMP).

Seznam ministrstva predvideva 94 novih ambulant za neopredeljene, za večino ZD po eno, postojnskem bi po odločbi mini-

strstva pripadlo sedem desetih ambulant, če ne bi našli ustrežnejših rešitev za zdravstveno oskrbo pacientov brez osebnega zdravnika. **Direktorica prim. Irena Vatovec** potrebe po tem za zdaj ne vidi.

»Dogovorili smo se, da vsi zdravniki, vključno z zasebniki, ki imajo manj kot 130-odstotno glavarino, sprejemajo nove paciente,« pravi in neopredeljenim občanom svetuje, da se vpišejo na seznam v recepcijski službi ali se dogovorijo neposredno z zdravnikom iz

najbližje ambulante. »S skupnimi močmi jim bomo poiskali zdravnika,« še zagotavlja in pojasnjuje, da približno dva odstotka občanov osebnega zdravnika sploh nikoli ne išče. Hkrati pričakuje, da bo načrtovana zaposlitev nove zdravnice družinske medicine ob koncu leta prinesla tudi razbremenitev osebja.

Vatovecva ob tem poudarja, da vsi njihovi zdravniki presegajo administrativni limit obremenitve vsaj za eno desetino, zato dvomi, da bi sploh našli kader za novo ambu-

Dan s konjem, za otroke najlepši dan v tednu

»Konji in otroci, to je zame najlepše delo,« pravi delovna terapevtka Maja Kristan Kirn, usposobljena za terapijo s pomočjo konj (TPK). S tem, da so te živali odlični terapevti, se strinjajo vsi, ki so pričča skoraj neverjetnim spremembam pri otrocih z različnimi boleznimi in motnjami. Terapija je še učinkovitejša, ker poteka spontano, ob delu s konjem in igrah ob njem. V jahalnici na Gradu Prestranek so v lanskem decembru zaključili enoletni projekt skupinskih terapij otroci POŠ Miroslava Vilharja. »Dan s konjem je zanje najlepši dan v tednu,« zatrjuje učiteljica Saša Pivka.

»Konji, še posebej islandski, so idealni terapevti, saj imajo odlično intuicijo in se zrcalno odzivajo na človekove občutke. Otroke pa očara njihova veličastna pojava,« opazuje **terapevtka Maja Kristan Kirn** in poudarja, da morajo biti živali za tovrstno delo dobro usposobljene.

Delo s konji in otroki je Kimovo, sicer diplomirano delovno terapevtko, tako zasvojilo, da je pred petimi leti pustila službo in se mu v okviru Terapevtsko-konjeniškega zavoda Olsen posvetila popolnoma. »Grad Prestranek z notranjo jahalnico se mi zdi imeniten kraj za to, saj se lahko terapije odvijajo ob vsakem vremenu,« pojasnjuje edina tovrstna terapevtka v regiji in dodaja, da je TPK zelo učinkovita tudi pri mladostnikih in odraslih.

Lepi spomini jo vežejo na enoletno sodelovanje z varovanci Vzgojnega zavoda Planina, ponosna pa je tudi na rezultate dela s

Centrom za krepitev zdravja (CKZ) v Zdravstvenem domu Postojna, kjer je v okviru evropskega projekta celo leto izvajala TPK in terapijo na domu.

»Izkušnje otrok so bile zelo dobre, napredki v njihovih razvojnih aktivnostih pa opazni,« pravi **vodja CKZ Sintija Počkaj**. Žal pa si večina staršev otrok s spektroatističnimi in duševnimi motnjami, Downovim sindromom, lažjo cerebralno paralizo, poškodbami glave in gibalnimi težavami dodatnih terapij po zaključku projekta ne more privoščiti.

Stroški individualnih terapij so previsoki tudi za otroke POŠ Miroslava Vilharja, kjer so TPK začeli spoznavati lani. »Preko društva Tačke pomagačke smo uspeli pridobiti donacijo organizacije Thoolen Foundation Vaduz, na Gradu Prestranek pa so se takoj odzvali na našo prošnjo za sodelovanje,« se spominja **profesorica defektologije Saša Pivka**. Skupinska terapija s konjem je za učence od 1. do 5. razreda z nižjim izobrazbenim standardom

ter učence vseh štirih oddelkov posebnega programa tako potekala celo predlansko šolsko leto in se podaljšala še v lansko jesen.

»Otroci jahajo konje, jih vodijo in krtačijo, jim pripravljajo hrano in čistijo bokse, pometajo hlev ter sodelujejo pri raznih igrah, ob tem pa kar tekmujejo, kdo bo prvi,« ugotavlja Pivka. »To je tudi motivacija za šolsko delo, saj so se za uro s konjem vsi pripravljene potruditi in vztrajati tudi pri aktivnostih, ki jim sicer predstavljajo izziv. Dan s konjem je zagotovo za vse učence najlepši dan v tednu.« Najpomembnejši pa se zdi učiteljici občutek, da tudi oni zmorejo.

Temu pritrjuje tudi Kirnova. »Ob konju se udeleženci spontano učijo graditi odnose, sodelovati in ustvarjalno reševati težave,« pojasnjuje. Otroci ob stiku z živaljo dobesedno oživijo, dogaja se, da avtistični otro-

ci spregovorijo, agresivni se pomirijo.

Saša Pivka opaža pozitivne učinke na vsa področja razvoja otrok. »Učenci so bolj strpnji, empatični in odgovorni. Premagali so svoje strahove in izboljšali delovne navade. Kar nekaj se jih je sprva balo pobožati konja, ob koncu leta pa so ponosno sedeli na njem.« Mnogi so popravili svojo držo, zavestno zaznavajo svoje telo in izvajajo kontrolo nad njim.

Na POŠ si želijo, da bi skupinska terapija s konjem lahko postala del šolskega programa. »Žal je izvajanje povezano z visokimi stroški in smo tako odvisni od iznajdljivosti učiteljev in dobre volje ljudi, ki so pripravljene darovati,« poziva morebitne donatorje Saša Pivka.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Tanja Ristić.

lanto za neopredeljene. Dosedanje povpraševanje med zaposlenimi ni bilo uspešno, zasebniki pa (po besedah Vatovčeve) zaradi preobremenitev težko zagotovijo že sodelovanje v dežurstvih in v ambulanti Nujne medicinske pomoči.

Težave z iskanjem zdravnika imajo tudi v podjetju Yapi Merkezi, saj v ambulanti delavskega naselja v Orehku nudi zdravstveno oskrbo le zdravstveni tehnik. Če potrebujejo zdravniško pomoč, to poiščejo v zdravstvenem domu.

»Že odkar so tukaj, zadevo rešujemo brez dodatne ambulante. V primeru težav se oglasio na urgenci, če pa je pri katerem od njih potrebno dolgoročno vodenje, se zdravniki dogovorijo, kdo ga bo prevzel,« pojasnjuje Vatovčeva. Ob tem dodaja, da ima 40 turških delavcev že izbranega osebnega zdravnika.

Leto 2022 so v ZD sicer zaključili z dvema večjima pridobitvama – obnovo prostorov fizioterapije in ortodontske ambulante. Na fizioterapiji so porušili del neuporabnih

prostorov in jih preuredili ter tako pridobili več delovišč.

»Fizioterapija je pridobila dva nova programa in s tem dva nova fizioterapevta, kar pomeni možnost obravnave več pacientov hkrati,« pojasnjuje Irena Vatovec. Ali to pomeni tudi skrajšanje čakalne dobe, pa ne more reči, saj se kapacitete zaradi možnosti izbire pacientov iz drugih občin lahko zelo hitro zapolnijo. Za investicijo so odšteli 62 tisoč evrov, dela sta financirali občini Pivka in Postojna. S prispevkom občin

soustanoviteljic so zamenjali tudi tlake pred laboratorijem.

Za prenovo nefunkcionalnih prostorov ortodontske ambulante sta občini prispevali 32 tisoč 100 evrov, dobrih 36 tisoč sredstev pa je v novo opremo in pohištvo vložil ZD. Preureditev omogoča lažje in boljše delo; precejšen del denarja so odšteli za posebne nosilne omare, v katerih se hranijo vzorci zobnih odtisov.

Mateja Jordan

Pol stoletja Društva zdravljenih alkoholikov Postojna

Društvo zdravljenih alkoholikov Postojna (DZA) zaokrožuje svojo polstoletno zgodovino neprekinjenega delovanja. V decembru je ob svojem jubileju v Knjižnici Bena Zupančiča Postojna pripravilo strokovno predavanje, namenjeno članom in širši javnosti. O zamerah in odpuščanju je predavala dr. Anica Vitez Gorjanc, dr. med., specialistka psihiatrije, skupinska analitičarka in terapevka vedenjsko-kognitivne terapije.

Društvo prinaša vse od ustanovitve pester nabor dejavnosti in najrazličnejše vsebine za kakovostno podporo svojim članom. K uspešnemu delovanju prispevajo tudi povezovanje in sodelovanje z Zvezo klubov zdravljenih alkoholikov Slovenije, torej s širšo slovensko mrežo društev in klubov ter drugih ustanov.

Prekomerno uživanje alkohola in odvisnost od njega sta že dolgo časa očiten problem tudi v našem širšem okolju. Prebivalci v Sloveniji spadamo med tako imenovano »mokro družbo«, v kateri se tako vesele kot žalostne dogodke (najsibodo rojstva, obletnice, življenjske prelomnice ali pa izgube najdražjih, življenjski neuspehi, razna razočaranja ...) pospremi z uživanjem alkohola. Posledice alkoholizma se odražajo na zdravstvenem, socialnem in ekonomskem področju. Po mnenju stroke naj bi bilo preko dvajset odstotkov odrasle populacije (predvsem moške, v zadnjem času se povečuje tudi delež žensk) odvisne od alkohola oziroma so v skupini visoko tveganega pitja alkoholnih pijač.

V začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja so se v stroki razvili novi pristopi k celostni rehabilitaciji oseb, odvisnih od alkohola, in njihovim svojcem. Del tega je bilo tudi ustanavljanje klubov zdravljenih alkoholikov kot podpornih členov pri nadaljnji rehabilitaciji zdravljencev in njihovih svojcev po bolnišničnem ali ambulantnem zdravljenju. Tako je bilo sprva kot klub leta 1972 ustanovljeno tudi Društvo zdravljenih alkoholikov Postojna. V oranju ledine na tem področju je svoj neprecenljivi prispevek gotovo pustila diplomirana socialna delavka **Mira Lenarčič**. V več kot tridesetih letih terapevtskega dela je v društvu pustila neizbrisen pečat in pomembno prispevala k njegovi širši prepoznavnosti. Ko se oziramo v preteklost, ne moremo spregledati niti doprinosa **Vide Žele**, višje medicinske sestre, in **dr. Mirjane Damej**, specialistke psihiatrije.

Pred dobrimi petnajstimi leti je društvo ostalo brez strokovnega terapevta in treba se je bilo zanesti na lastne moči. **Iztok Sovdat**, takratni predsednik društva, je prevzel tudi vlogo laičnega terapevta, kar je bila

V društvu namenjajo veliko pozornost tudi izventerapevtskim dejavnostim, med drugim izletom in druženju.

v naši regiji v tistem času posebnost, saj je bilo treba strokovno znanje nekako nadomestiti z izkušnjami in samopomočjo članov. Po šestih letih ga je pri vodstvu društva zamenjal predsednik **Janez Škodič**. Svoje delo in poslanstvo laičnega terapevta stalno nadgrajuje z izobraževanji pod okriljem Zveze klubov zdravljenih alkoholikov Slovenije, ki nudi društvu tudi strokovno pomoč. »Društvo trenutno deluje v dveh 'prijateljskih skupinah' z bogatimi izkušnjami, saj je povprečna doba popolne abstinence članov že blizu deset let. Poleg dela v terapevtskih skupinah polagamo v društvu veliko pozornost tudi izventerapevtskim dejavnostim, kot so predavanja, delavnice, izleti, pohodništvo v naravi, pikniki, obiski kulturnih prirediteljev in predvsem druženju z drugimi društvami oziroma klubi,« pojasni Škodič.

V petdesetletni zgodovini društva je v njem sodelovalo več kot tisoč

članov iz postojnske in pivške občine, pa tudi iz širše regije. Takšna razsežnost društva bogati in gradi njegovo prepoznavnost na lokalni, regijski in državni ravni. Tudi v prihodnje se bodo trudili za še večjo prepoznavnost in povezovanje, za detabuizacijo odvisnosti od alkohola, za ozaveščanje, da gre za bolezen, ki terja zdravljenje in rehabilitacijo. V okviru društva bodo še naprej nudili informacije in svetovanja ter pomagali pri zmanjševanju socialnih stisk, ki jih povzročata alkoholizem. Društvo se zahvaljuje za finančno in druge vrste pomoči vsem, ki ga podpirajo – Občina Pivka in Postojna, MDDSZEM, Zvezi KZA Slovenije za strokovno in drugo pomoč, ZD Postojna, za brezplačen prostor za terapevtske dejavnosti in ponudbo Centra za krepitev zdravja. Hvala vsem, ki jih moralno podpirajo na njihovi uspešni poti.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: arhiv društva.

Oto Pestner & Jazz Club Gajo Quartet v Krasu

Gostje prvega letošnjega jazz večera v Hotelu Kras so bili Oto Pestner in člani zasedbe Jazz Club Gajo Quartet – Primož Grašič na kitari, Blaž Jurjevčič na klavirju, Nikola Matošič na kontrabasu in Drago Gajo na bobnih. Vrhunski glasbeniki se poznajo in nastopajo skupaj že vrsto let, zaigrane pesmi (jazzovske standarde) imajo uigrane do potankosti, zato se z lahkoto podajo v improvizacije in občinstvo navdušujejo z jazz poslasticami. Tako je bilo tudi 6. januarja v Postojni.

Nemalokrat ni bilo potrebno niti bežno spogledovanje, razen kadar so si nagajivo podaljšali improvizacijo in si dajali duška. Prepoznavnim ameriškim skladbam so dodali dve domači slovenski popevki, manjkala ni niti zmagovalna pesem Slovenske popevke 1971 »Trideset let«.

Oto Pestner in prekaljeni glasbeniki Jazz Club Gajo Quarteta so v Hotelu Kras postregli s prvo letošnjo jazz poslastico.

V prvih dneh februarja zveste poslušalce že čaka naslednji višek jazzovskih večerov v Krasu. Proste mize zagotovo ne boste dobili, če že nimate rezervacije, saj na predstavitev novega albuma »All is Well« prihajajo zanesenjaki Home Run project. Jazz je preprosto za ljudi.

Klub Jazz hram je bil zasnovan leta 2004 v Sežani, od leta 2018 domuje v Postojni. S selitvijo njegovega ustanovitelja, neprofesionalnega glasbenika **Bojana Volka** v Postojno ta kot organizator razveseljuje jazzovsko navdahnjene Postojnčane z vrhunskimi koncerti izbranih glasbenih zasedb na majnem odru hotela Kras v Postojni in v poletnih mesecih na večjem ali manjšem odru Titovega trga. Bojan igra saksofon v nekaj zasedbah in glasbenim zanesenjakom ni ušel noben njegov nastop. Število vseh prirejenih koncertov se bliža pozornost vzbujajoči številki 200. Kot organizator v zadnjem obdobju vztrajno sodeluje z Občino Postojna in hotelom Kras. Iskanje sponzorjev za neprofitne prireditve predstavlja vsakemu organizatorju velik izziv, saj so vsi koncerti za zdaj brezplačni za obiskovalce, potrebna je le predhodna rezervacija zaradi logistike. Kot Bojan rad poudari, jazz ni rezerviran za elito niti za izbrance, ampak je preprosto za ljudi.

Besedilo: Marino Samsa; fotografija: Valter Leban.

Žlahtno prepletanje poezije in glasbe

Mešani pevski zbor Postojna je minulo leto zaključil zelo aktivno, saj je v dobrem mesecu dni izvedel kar tri večje koncertne dogodke. Poleg dveh zborovskih U3NKOV, na katerih sta sodelovala sestava iz Kranja in Italije, je bil tudi pobudnik skupnega koncerta postojnskih pevskih skupin v Pivki 18. decembra.

Na odru tamkajšnje osnovne šole so se predstavile vokalne skupine **Alikvot** pod vodstvom **Vitala Jurce**, **Goldinar** pod vodstvom **Mihe Boleta** in **Slavna** z zborovodjem **Miranom Žitkom**. Moškimi zasedbami se je pridružil tudi **MePZ Postojna** s **Klemnom Miklavčičem**. Pevci so navdušili številno občinstvo in ga popeljali »S pesmijo v praznične dni«, kakor so poimenovali pevski dogodek.

Na koncertu se je **predsednica MePZ Postojna Pia de Paulis Debevec** v imenu vseh nastopajočih zahvalila za dolgoletno sodelovanje **Silvi Bajc**, dolgoletni vodji postojnske izpostave JSKD.

Na drugi sobotni večer v januarju pa je v Kulturnem domu Postojna zazvenel gledališki koncert s poezijo **Ferija Lainščka** Sanje so večne. Organiziral ga je MePZ Postojna. V goste so povabili **Mešani pevski zbor Obalca** in igralko **Ano Zupan**. Zborovodja MePZ Obalca **Klemen Miklavčič** se je podpisal tudi kot režiser in scenarist koncerta. Sicer je postal skupni zborovod-

Mešani pevski zbor Obalca in igralka Ana Zupan sta navdušila z gledališko obarvanim koncertom Sanje so večne.

ja obema zboroma, ko je lani septembra z novo sezono prevzel MePZ Postojna.

Čarobni preplet poezije in glasbe je ustvarjal svojstveno vzdušje. Subtilna in brezčasna poezija **Ferija Lainščka** v odlični interpretaciji mlade igralko **Ane Zupan** nas je vodila skozi zgodbo po poti velike ljubezni, ki jo pretresata vojna in smrt. Ostanejo mračnost, obup, hrepenenje ... in skoznje vejejo na koncu upanje in sanje. Sicer je zbor pripravil cikel treh koncertov, ki temeljijo na dialogu med zborom in recitalom poezije ter med moškim in ženskim delom zbora. Odpeli so slikovit izbor skladb; z njimi in ob njih so se nizale različne pesmi naših znanih skladateljev in pesnikov, kot tudi tiste iz bogate zakladnice slovenske ljudske glasbe.

MePZ Obalca deluje že več kot dve desetletji in ima za seboj dokaj bogato zgodovino nastopanja

v domovini, zamejstvu in tujini ter udeležbe na raznih zborovskih tekmovanjih in festivalih. Prejel je več nagrad na regijskih in mednarodnih tekmovanjih.

To je bil 10. cikel koncertov U3NEK in 33. zbor 30. koncerta v organizaciji postojnskega zbora. Od leta 2013 se je tako na 29 koncertih na različnih odrih v naši občini predstavilo 32 zborov in vokalnih skupin in ob njih še dve instrumentalni zasedbi, več posameznih instrumentalistov in recitator.

MePZ Postojna vabi na prvi samostojni koncert z novim zborovodjem Klemnom Miklavčičem v nedeljo, 12. februarja, v dvorano Glasbene šole Postojna.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Ladis Torresan.

Doživet Božično- novoletni koncert Postojnske godbe 1808

Tradicionalni koncert Postojnske godbe 1808 na Štefanovo, 26. decembra zvečer, se je po dveh letih (zaradi omejevanja in ukrepov epidemije covid) spet odvijal v športni dvorani OŠ Antona Globočnika. Tako kot vselej je vidno navdušil zveste in številne obiskovalce od vsepovsod, ki so napolnili tribuno do zadnjega mesta. Godbeniška zasedba pod umetniškim vodstvom Primoža Petohleba se je v zadnji sezoni dodobra povečala s podmladkom. Ta je tudi sicer obogatil celoten glasbeni potencial orkestra. Tako je bilo po skoraj 40 letih na tem novoletnem koncertu prvič skupaj več kot 50 članov godbe. Tokrat so povabili v goste še Vokalno skupino Elum. Glasni aplavzi pa so bili zahvala za odlično in polno doživet koncertni večer, ki je polepšal praznično vzdušje.

Predsednica Postojnske godbe 1808 Sara Lumbar je povedala, da je s preteklim delom zelo zadovolj-

Godbi se je v zadnjem letu pridružilo kar sedemnajst novih članov. Pod umetniškim vodstvom Primoža Petohleba je tako na prazničnem koncertu nastopilo več kot 50 godbenikov.

na: »V lanskem letu smo postali bogatejši kar za 17 novih članov. Trije so se nam pridružili iz okoliških orkestrorov, ostali pa so učenci Glasbene šole Postojna. Ob tej priložnosti se ji zahvaljujem za res odlično sodelovanje v zadnjih letih. Zagotovo nekaj pripomore tudi dejstvo, da imamo domačega dirigenta, ki uči tudi v glasbeni šoli in je zato prehod v godbo lažji. Druga potrditev našega dela pa je zlata plaketa s posebno pohvalo na tekmovanju v Krškem.«

Godbeniki so za koncertni večer pripravili pester program. V njem so se prepletale skladbe domačih in tujih skladateljev, seveda ni manjkalo niti božično obarvanih. Najprej

je zazvenela Slavnostna uvertura Janija Goloba, nato so sledili še Rikudim – štirje izraelski ljudski plesi, skladba Rapunzel Jana Van der Roosta, Božični koktajl Bojana Adamiča, Shostakovičev Ples št. 2, za konec pa tudi Straussov valček Na lepi modri Donavi. Z gostujočo **Vokalno skupino Elum** pod vodstvom **Karoline Repar**, ki je koncertu dodala svoj posebni čar, pa so skupaj zaigrali še ukrajinsko pesem Carol of the Bells.

Izvedeni prva in druga skladba sta obvezni za tekmovanje Zveze slovenskih godb v 2. težavnostni kategoriji. To se bo odvijalo v Krškem zadnji konec tedna v maju in se ga

bodo udeležili tudi naši godbeniki. V ta namen bodo v naslednjem obdobju izvedli še nekaj pripravljanih koncertov.

Med koncertom so predstavili tudi vse nove člane in izročili zahvalo **Silvi Bajc** za dolgoletno sodelovanje in podporo, ki jim jo je namenila kot vodja OI Postojna JSKD. Ob tem je treba povedati še zanimivost, da bo najstarejši aktivni član **Albert Kobal** – stric Berto, čez dve leti obeležil 70 let aktivnega članstva brez prekinitev, od tega je kar 49 let (še vedno) blagajnik.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Alen Franetič.

Koncert Svetih treh kraljev dar z VS Kresnik

Tradicionalni koncert Svetih treh kraljev dar, ki ga vztrajno vsako leto organizira Turistično društvo Postojna, je tudi letos v nedeljo, 8. januarja, privabil v cerkev sv. Štefana v Postojni številne poslušalce. K njegovi izvedbi sta kot doslej pripomogla zvesta pokrovitelja Občina Postojna in Zavarovalnica Triglav, zahvala za sodelovanje gre seveda tudi župnišču Postojna. Koncert je odprl niz prireditev, s katerimi bo Turistično društvo Postojna letos obeležilo 140. obletnico svojega obstoja.

Na letošnjem koncertu Svetih treh kraljev dar se je predstavila **Vokalna skupina Kresnik (VS)**. Njeni člani so v glavnem Kraševci, nekateri pa prihajajo iz njegove bližnje okolice. Pod taktirko umetniškega vodje, domačina **Mirana Žitka**, izvajajo pretežno skladbe domačih skladateljev. Tudi program za ta večer so sestavili večinoma iz pesmi slovenskih avtorjev, nekaj tujih je bilo prirejenih in prepesnjenih v slovenščino. Izredno pestro

in s posluhom sestavljen program sta povezovala **Mateja Jordan** in basbaritonist vokalne skupine, poznan radijski voditelj **Gregor Budal**. Koncert je bil sestavljen iz dveh delov: v drugem je dvanajstčlanski zbor predstavil svoje solistične pevce, usklajeni harmoniji moških vokalov pa se je pridružila na orgelski oziroma klavirski spremljavi **Snježana Pleše Žagar**.

Vokalna skupina Kresnik si je ime nadela po karantansko-slovanskem

Na letošnjem koncertu Svetih treh kraljev dar je nastopila Vokalna skupina Kresnik pod umetniškim vodstvom Mirana Žitka.

bogu sonca. Na kresno noč, 23. junija, so skušali poganski predniki ob spoznanju o pojemanju svetlega dela dneva s prižiganjem kresov pomagati sončnemu bogu Kresniku, da njegova moč, na ta dan največja, ne bi usahnila. Podobno želijo člani VS Kresnik s svojo blaglasno pevsko poslanico darova-

ti poslušalcem nekaj sreče, svobode in duševnega miru. S tem večerom in vsemi ostalimi, ki so jih v božičnem času podarili poslušalcem širom Slovenije, jim je to zagotovo uspelo.

Besedilo: Marino Samsa; fotografija: Valter Leban.

Artifex dvakrat napolnil kulturni dom

Plesalke in plesalci Plesne šole Artifex Postojna so v decembru s tradicionalno božično produkcijo kar dvakrat zapored napolnili postojnski kulturni dom. Svoje plesne sposobnosti so prikazali plesalci iz šestih različnih skupin. Manjkalo ni niti žive glasbe, saj sta se jim na odru pridružila tudi raper Nipke in kitarist Vital Jurca. Zdaj se za plesalce začne obdobje tekmovanj.

Plesna šola Artifex Postojna je 18. decembra pripravila dve zaporedni božični produkciji. Gledalci so dodobra napolnili kulturni dom, saj so jih naštelih več kot 400. Plesna šola ima šest različnih skupin, skupaj skoraj sto plesalcev, najmlajši štejejo komaj tri leta. Cilj božične produkcije je, da lokalni skupnosti pokažejo svoje aktivnosti. Začrtajo jo jeseni, po dvomesečnih pripravah je nared za oder. Vsaka skupina je pripravila po dve točki, najmlajši po eno, vse pa je povezala rdeča nit v zgodbo.

Na odru sta nastopila še kitarist **Vital Jurca**, s katerim so članice šole nedavno posnele videospot, in **raper Nipke**, tudi nekdanji plesalec in stari znanec plesne šole. **Vodja šole Miha Furlan** je izrazil svoje zadovoljstvo, ker je Ljubljčan Nipke v svojem polnem urniku našel prost termin za nastop in se odzval povabilu v Postoj-

V prazničnem decembru se je občinstvu predstavilo več kot 90 plesalcev Plesne šole Artifex.

no. Furlan razlaga, da želijo v plesni šoli mladim predstaviti vrednote, jih naučiti odgovornosti in razvijati njihovo samozavest. Predstave, kot je božična produkcija, so lepa priložnost, da starši prepoznajo tako svoj vložek kot trud svojih otrok. Z januarjem se za plesalce začne naporno obdobje številnih nastopov, kvalifikacijskih turnirjev, poleti bo na sporedu evropsko prvenstvo. Obiskali bodo tudi plesne festivale v državah nekdanje Jugoslavije.

Največ novih vpisov v plesno šolo zabeležijo jeseni, kar trenerjem kot tudi plesalcem omogoča, da vaje lažje zastavijo. Mlajše otroke sicer vpisujejo tudi čez leto v netekmovalne skupine. Osnove plesa spoznavajo malčki, stari tri do štiri leta, začetna in nadaljevalna skupina Hip-hop Kidz je namenjena otrokom od pet do osem let,

pionirji, starejši od osem let, so najmlajša tekmovalna skupina. Med starejšimi so še mladinci in člani oziroma članice, saj so v skupini trenutno le dekleta. Furlan opaža, da fantje ob prehodu v najstniška leta pogosto odkrijejo druge interese.

Artifex deluje v Postojni od leta 2015; plesna šola se je razvila iz skupine fantov, ki so se pred dobrim desetletjem predstavili v televizijskem šovu Slovenija ima talent. Postojnska plesna šola je tudi gojišče lokalnega kadra. Nad nadobudnimi plesalci poleg Mihe Furlana bdijo še tri trenerke, domačinki **Ana Arsenič in Petra Kačar** ter **Barbara Rode**, za katero je pred nekaj leti postala Postojna njen dom.

Besedilo: Jaka Zalar; fotografija: Janez Madeljč.

PRAZNIČNI UTRINKI

Družabno-rekreativni vrvež sredi mesta

Središče mesta je že vse od 6. decembra, ko sta župan in Miklavž priglaga praznične lučke, v znamenju živahnega dogajanja na ledeni ploški pa tudi na prireditvenem odru in pod njim. Nekajkrat je sicer narava zamaknila katero od prireditev, a večina se jih je odvila po načrtih organizatorjev. Vreme je omogočilo tudi sproščeno silvestrovanje na prostem. Postojnske občane je spet zabaval priljubljeni pevec Vili Resnik s svojo spremljevalno skupino.

Letos je organizacijo dogodkov vzela v svoje vaje Občina Postojna in jih z raznolikim programom za vse generacije dvignila na višjo kakovostno raven ter požela lep odziv ljubiteljev zimskih radosti. Veliko se je dogajalo in se bo še vse do 12. februarja na drsališču pred Hotelom Kras (podrobnejši program je objavljen na strani 23).

Družabno-rekreativno dogajanje je organizirano tako, da se mu

lahko pridruži vsakdo – tisti, ki drsanje, hokej ali curling že obvlada, in tudi tisti, ki niti drsalk (še) nima. Organizator je namreč v sodelovanju z društvi poskrbel za njihovo izposojlo, šolo drsanja in hokeja, družabne in zabavne igre ... Cena za uporabo drsališča je prijazna; ob dnevih pokroviteljev (Profilesa, Energetike Dolenc, Zavarovalnice Triglav in Kolektorja) pa je bilo drsanje cel dan brezplačno. 28. decembra je odmevala tudi živa glasba, predstavili so

Na drsališču je že poldrugi mesec veselo in razigrano.

se domači glasbeniki **Duo PianoSax** ter **Tara Meta in Eva**.

Še posebej veselo je bilo na silvestrovo. **Vili Resnik** vedno navduši s svojim glasom in nalezljivo energijo in tudi tokrat ni nikogar pustil ravnodušnega. Vzdušje se je stopnjevalo do vstopa v novo leto in naprej. V spremljevalni skupini Vilija Resnika igra tudi Postojnčan **Matic**

Marentič. Ob vstopu v novo leto je zbranim voščil **župan Igor Marentič**. Seveda pa se je – sam glasbenik z dolgoletno kilometrino – tudi ob tej priložnosti odzval vabilu nastopajočih in se jim pridružil pri nekaj pesmih.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Luč miru in jaslice v cerkvi sv. Štefana v Postojni

Postojnski skavti so na soboto pred četrto adventno nedeljo pri večerni maši z ropotuljicami pozdravili prihod Luči miru iz Betlehema. V cerkvi sv. Štefana so jo nato delili med ljudi vse do božiča. Tudi lanska akcija pod geslom »Vstani in sveti« je imela dobrodelno noto. Dobro delo pa v postojnski cerkvi s postavitvijo jaslic že vse od leta 2018 opravljata Založana Bernard Bole in njegov oče Jože. Tudi v lanskem decembru sta postavila izvirne, občudovanja vredne jaslice.

Postojnski skavti so skupaj s številnimi verniki pozdravili Luč miru.

Postojnski skavti so sporočilo Luči miru spoznavali na različnih točkah po Postojni, ko so zbirali sestavne dele ropotuljic in z njimi zvečer pri maši pozdravili Luč miru. Poslanica Luči miru je prinašala sporočilo in poziv, da ne štejejo le velika, glasna dejanja. Vsako, še tako majhno dejanje dobrote prinaša luč! Ob gro-

zotah današnjega sveta je nevarno, da nas uspava ob misli, da naša dobra, čeprav majhna dejanja, nimajo učinka. »Kaj ti je, da spiš? ... Se bojiš? Živiš, kakor da se ni nič zgodilo? ... Zbudi se! Božič je. Naj ti ne bo vseeno za temo v svetu. Ko boš premaknil sebe, boš obrnil svet. Zareti iskro, naj v tebi zasije Luč. Vsta-

Bernard in Jože Bole sta tudi letos s filigransko natančno izdelanimi detajli poskrbela, da je ob jaslicah v cerkvi sv. Štefana marsikomu za dalj časa zastal korak.

ni in sveti!» so zapisali skavti. Luč miru ima po tradiciji dobrodelno noto. »Zbrana sredstva smo tokrat namenili misijonu v Liberiji, v katerem skrbijo za sirote in bolne otroke, slovenskim družinam, ki so se znašle v globokih finančnih stiskah in Skladu Sv. Lucije, del sredstev pa tudi delovanju našega stega,« je sporočila **skavtska voditeljica Katriina Črnač**.

Bernard in Jože Bole sta prese-netila z novo zasnovo v najmanjše detajle izdelanih znanih stavb in posameznimi gibljivimi osebami. V vseh letih smo lahko občudovali Jamski dvorec z mlinom in železnico, postojnsko cerkev z župni-

ščem, mesto Betlehem, Predjamski grad, cerkev sv. Danijela v Zalogu s papeževim križem in mnoge druge lokalne znamenitosti. Letos so se vsakdanjim kmečkim opravilom med drugim pridružile miniaturre konjske vprege z lojtrnikom in gospodinja, ki ob pogrnjeni mizi meša jed v loncu. Boletove jaslice s svojo izvirnostjo in zajetnimi urami priprave in izdelave izstopajo v širšem slovenskem merilu. Umetnina, ki lahko nastane samo z ljubeznijo, predanostjo, natančnostjo in domišljijo.

Besedilo: Marino Samsa in Ester Fidel; fotografiji: arhiv skavtov in Bernarda Boleta.

Božičnica s pridihom domačnosti

Praznični decembrski utrip Postojne je soustvaril tudi koncert Božičnica v živo baritonista Jureta Počkaja in njegovih glasbenih prijateljev. V sproščenem, s kančkom humorja obarvanem glasbenem programu so glasbeniki popeljali številčno občinstvo na različne konce sveta, s starimi ljudskimi in cerkvenimi slovenskimi pesmimi pa tudi pod kor domače cerkve. Prostovoljni prispevki so bili že tretje leto zapored namenjeni za pomoč nadarjenim glasbenikom na njihovi poti do novih znanj.

V prvem delu koncerta je Jure ob spremljavi pianistke **Snježane Pleše Žagar** navdušil občinstvo s solo izvedbami znanih tujih božičnih pesmi, nato pa se mu je na odru pridružila pomlajena zasedba Pozabljenega orkestra – Juretov brat **Nejc Počkaj**, **Edin Sabljaković**, **Jon An Herlič**, **Simon Šubic**, **Žiga Klun** in **Kristjan Arh**; pri eni pesmi se jim je kot vo-

Jure Počkaj je z glasbenimi prijatelji v postojnskem kulturnem domu pričaral božično glasbeno doživetje.

kalist pridružil **župan Igor Marentič**. Mladino je na slovenske tradicionalne božične napeve opomnil zimski mož (Juretov oče **Vladimir Počkaj - Žlajf**). Ko so glasove združili člani družine Počkaj – Jure, Žlajf in Nejc – ter Jon An Herlič, so zazvene tako lepo kot pri polnočnici.

Božičnica je izzvenela na visoki kakovostni ravni, a hkrati domačno, »naše«. In zato ni bilo potrebe, da bi nekaj pravega glasbeno-božičnega vzdušja iskali izven Postojne.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Valter Leban.

Po dveh letih ponovno žegnanje konj na štefanovo

Po starodavni tradiciji so na god sv. Štefana, 26. grudna, žegnali konje, nepogrešljivo prevozno sredstvo in glavno delovno silo skozi dolga stoletja. Po dvoletnem premoru se blagoslov konj ponovno vrača v Orehek in Strane.

V Stranah so se konjeniki postavili v vrsto pred Špančkovo kaščo

Navada izhaja iz ljudske šege, ko so namesto konj blagoslavljali sol in jo nato dodali hrani in živalski krmi ter jo potresali po domu, vrtu in njivi. Na polje pa so pohiteli s konji, saj so verjeli, da se bo tisti, ki bo prvi potresel sol po njivi, veselil bogate letine pridelkov.

V Orehku so se konji med žegnanjem (po)gostili na zeleni trati. Letošnja zima je pač bolj zelena kot bela.

V Orehku je po maši požegnal konje, na katerih so skupaj prijezdili konjeniki iz KK Postojna in KK Grad Prestranek, **slavenski župnik Jožef Jakopič**. Blagoslovil je tudi prostore konjeniškega kluba. Udeleženci so prejeli v dar vrečko blagoslovljene soli in svečko iz ekološkega voska z motivom podkve (izdelek čebelarstva Vodopivec). Za pogostitev in veselo vzdušje ob harmoniki je poskrbelo ŠKD Orehek.

Pozornosti so bili konji veseli tudi v Stranah. Po maši jih je blagoslovil **hrenoviški župnik Vinko Lapajne**. Zbrali so se osem jahačic in dvovprega zapravljivčka Černigojevih iz Velikega Ubelskega.

Besedilo: Marino Samsa; fotografiji: Mitja Klanjšek in Sebastjan Ženko.

Praznični december v Kočah

Kulturno športno društvo Koče je v decembru poskrbelo, da se je v vasi dogajalo vsem generacijam – od najmlajših do najstarejših. Najprej so se družili z Miklavžem in njegovim spremstvom, na sveti večer so se vaščani po tradiciji zbrali sredi vasi ob jaslicah, 27. decembra pa na prednovoletnem plesu v kulturnem domu v Orehku.

Prvi dobri mož je 6. decembra obdaril vseh 29 kočanskih otrok do 10. leta. V družbi staršev in starih staršev so Miklavža in njegovo spremstvo – angelčke in hudičke, pričakali z velikim navdušenjem, pokramljali z njim in mu brez treme zapeli. Miklavžu je pri nakupu daril pomagalo KŠD Koče.

Na sveti večer so Kočanci po tradiciji najprej praznovali kot vaška skupnost, nato pa v krogu svojih

družin. Ob zunanjih jaslicah je zbrane vaščane v imenu KŠD Koče in KS Prestranek pozdravil **Martin Lenarčič**. Zaželel jim je miru in medsebojne povezanosti. Za glasbeni program sta poskrbeli **Suzana Vidmar** in **Doroteja Gajšek**, pohvala za izvirne jaslice pa gre **Robertu Deklevi**, **Tonetu Svetu** in **Vinku Gajšku**.

Pri organizaciji Miklavževanja v Kočah in prednovoletnega plesa v kulturnem domu v Orehku sta str-

Kočanci so se na sveti večer najprej zbrali ob zunanjih jaslicah sredi vasi. Postavili so jih **Robert Dekleva**, **Tone Svet** in **Vinko Gajšek**

nili vrste društvi KŠD Koče in ŠKD Orehek. Kočanci in Orehovčani so se na priložnostnem plesnem podiju zavrteli v ritmih angleškega in dunajskega valčka, fokstrota in latin-

ske-ameriških plesov. To tradicijo bodo negovali tudi v prihodnje.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Martin Lenarčič.

Novoletni pohod na Sveti Lovrenc

Na drugi dan mladega leta so se pohodniki 18. tradicionalnega Jakobovega pohoda na Sveti Lovrenc zbrali ob 14. uri na parkirišču pod Goro v Studenem.

Neprijazne vremenske razmere jih niso odvrnile od cilja, saj se vse lahko reši z ustrežno obutvijo in oblačili, predvsem pa z dobro voljo. Megleno vreme je dobre tri

desetine pohodnikov prikrajšalo za razgled in skrajšalo njihovo zadrževanje na vrhu ter ob cerkvi sv. Lovrenca. Ob vrnitvi v Studeno so se udeležili pogostitve in se ob

čaju ogreli v prostorih PGD Studeno.

Kot vsako leto so tudi letos vsi udeleženci prejeli spominske obeske. Te že vrsto let izdeluje **Nataša Kocjančič**. Za brezhibno organizacijo dogodka so ob pomoči gasilcev poskrbeli člani TD Pudgura.

Besedilo: Marino Samsa; fotografija: Tomaž Penko.

Nataša Kocjančič je izdelala spominske obeske.

Smučarji SK Markin na treningu v Kranjski gori.

SMUČANJE

December in januar sta bila po padavinah in temperaturah bolj podobna jeseni kot zimi, zato so se smučarska središča soočala s pomanjkanjem snega in slabšimi razmerami za smučanje. Smučarji so tako morali prilagoditi svoje načrte treningov, odpadli pa sta tudi načrtovani tekmi za Pokal Notranjsko-primorske regije.

Cel december in polovico januarja je bilo na slovenskih smučiščih nemogoče trenirati med količki in posledično tudi organizirati tekmovanja. Tekmovalci postojnskih klubov **SK Markin** in **SK Kalič** so iskali najboljše pogoje za treninge tehnike in jih prilagajali razmeram.

V letošnji sezoni je bilo za Pokal Notranjsko-primorske regije načrtovanih šest tekem, najverjetneje pa bo mogoče izpeljati samo štiri. Tudi tekmovanja na državni ravni, za Veliki nagrada Argeta junior in Neo, ne potekajo po koledarju; prve tekme so bile izpeljane šele sredi januarja. Vendarle pa sta oba postojnska kluba ob treningih tekmovalcev izpeljala tudi nekaj dni šole smučanja za začetnike in najmlajšim približala lepote zimskega športa.

Snežne padavine sredi januarja so obnovile snežno odejo na vseh slovenskih smučiščih. Tako si smučarji, tekmovalci in rekreativci lahko obeatamo boljše nadaljevanje sezone in več smučarskih dni kot v prvem delu zime.

Besedilo: Barbara Žitko; fotografija: SK Markin.

KOŠARKA

Košarkarji PVC Nagode Postojna so po novoletnem premoru odigrali tri tekme. Zabeležili so eno zmago in dva poraza. V postojnski ekipi še naprej odlično igra Tim Lotrič – ob domačinu Petru Mezetu motor igre pri varovancih Predraga Milovića.

Zelo pomembno tekmo so Postojnčani odigrali v Celju, kjer so premagali zadnjevrščeno ekipo (69 : 77) in si tako zagotovili tretjo zmago v sezoni. Sledila je domača tekma proti Slovanu, na kateri je postojnska ekipa prikazala dobro igro in se favoriziranim gostom odlično upirala vse do sredine zadnje četrtine, nato pa je zmanjkalo moči in nekaj sreče. Rezultat je bil 61 : 73.

Še ena pomembna tekma, na kateri si nihče ni smel privoščiti spodsljaja, je bila odigrana v Medvodah. Tokrat je bila sreča na strani Medvod, slavili so zmago (76 : 68). Žal je ta poraz utrdil Postojnčane na predzadnjem mestu na prvenstveni lestvici.

Pred novim premorom, ki sledi od 11. februarja do 4. marca, bo ekipa PVC Nagode Postojna odigrala še tri tekme: najprej v domači dvorani 28. januarja ob 20. uri proti ljubljanski Ježici, teden dni kasneje v Portorožu, 11. februarja pa ponovno v domači dvorani proti ljubljancem – KK Janče.

Mladinci U-20 v 2. skl prikazujejo dobre predstave, saj so v drugem delu trikrat zmagali in doživeli en poraz. **Pionirji U-16** tudi v novem letu vodijo odlične igre in imajo v

letošnji sezoni že 12 zaporednih zmag.

Članska ekipa Orlov se je nekoliko oddaljila od mest, ki vodijo v končnico, saj je v novem letu izgubila dve tekmi, eno pa zmagala.

V domači dvorani so Orli doživeli visok poraz proti vodilni ekipi zahodnega dela – Radovljici (54 : 77), nato pa je sledila še izjemno napeta in razburljiva tekma v Ivančni Gorici, kjer so se Orli na koncu zelo približali. Vendar preobrata vseeno niso zmogli doseči, saj so na koncu zgrešili precej metov za izenačenje. Na tej tekmi je bilo Orlom dosojeno kar pet tehničnih napak. Domači derbi proti Krasu so zmagali ob podpori številnih gledalcev; ti so v domači dvorani še naprej šesti igralec ekipe. Z igro so bili lahko zadovoljni, prav tako z rezultatom (73 : 56).

Do konca prvega dela tekmovanja čakajo Orle še tri tekme. V Novo mesto odhajajo 27. januarja, ko bodo odigrali srečanje proti ekipi Krka mladi. Zadnja domača tekma bo 4. februarja v OŠ Antona Globočnika ob 18. uri proti Podbočju. Teden dni kasneje sledi še zadnja tekma, in sicer v Ljubljani proti ekipi Globusa.

Kadeti U-18 igrajo v 2. skl in ostajajo v letošnji sezoni pri eni zmagi. **Pionirji U-16** v 1. skl prikazujejo dobre igre in so na četrtem mestu. Še vedno imajo možnost, da se prebijejo med ekipe, ki bi se potegovale za zaključni turnir. Igralec Orlov **Tilen Šantelj** pa je z reprezentanco Slovenije do 15 let sodeloval na spominskem turnirju Krešimirja Čosića v Zadru in odigral dve tekmi proti vrstnikom iz Hrvaške.

Boštjan Blaško

ŠAH

Na državnem posamičnem prvenstvu za osnovne in srednje šole v ljubljanski Škofijski gimnaziji je na šahovskih poljih merilo moči skorajda 200 nastopajočih. Pravico do nastopa so si priigrali na regijskih turnirjih. Postojnske in regijske barve je zastopalo šest šahistk in

Anja Beber je osvojila zlato medaljo.

šahistov pod vodstvom mentorja Jadrana Hlada. Anja Beber je osvojila zlato, Leon Škrbec pa srebrno medaljo.

Postojnski osnovnošolci, fantje in dekleta, so v močni konkurenci v pospešenem šahu odigrali devet krogov ter osvojili naslov državnega prvaka in podprvaka. Razporejeni so bili v štiri starostne kategorije od 12 do 15 let. V najmlajši je blestela **Anja Beber** z OŠ Antona Globočnika, saj je med 48 šahistkami kot favoritinja zanesljivo zmagala. Dobila je vseh devet partij in bila na vsem prvenstvu edina brez poraza. **Kaja Strnad** je osvojila 5,5 točke in bila deseta. V isti kategoriji je nastopilo 51 fantov; najboljši med Postojnčani je bil **Oleksander Dniprenko** na 21. mestu. Skupaj z **Gregorjem Markovčičem** in **Benjaminom Ušajem** so predvsem nabirali prepotrebne izkušnje. V kategoriji do 15 let je krstni nastop na državnih prvenstvih doživel **Žiga Mejak Ašanin** iz OŠ Miroslava Vilharja in prav tako nabiral predvsem izkušnje.

Na državnem prvenstvu srednješolcev (32 šahistov) je nastopil tudi **Leon Škrbec**, gimnazijec iz ŠC Postojna. Osvojil je 7,5 točke, zasedel visoko drugo mesto in se tudi tokrat (kot že v minulih letih) vrnil v Postojno s pričakovano medaljo. Uspeh je s sedmim mestom dopolnil še **Simon Bradač**, zbral je 5,5 točke.

Brane Fatur

Jure Kovač (desno) in Boštjan Uljančič sta se na reliju Soča valley veselila 2. mesta.

AVTOMOBILIZEM

Postojnčan Jure Kovač je avtomobilski dirkač z večletno kilometrično v reliju. Za ŠKD Baltazar Racing tekmuje z Zastavo Yugo. V lanskem letu je z dolgoletnim sovoznikom Boštjanom Uljančičem osvojil naslov prvaka v Yugo pokalu.

Jure je za volan dirkalnega vozila prvič sedel leta 2010 in za začetek odpeljal dve dirki. Naslednje leto je bil že prvak med sovozniki relija v Yugo pokalu in skupno tretji med sovozniki z vozili do 1400 ccm. Leta 2012 se je posvetil gorsko-hitrostnim dirkam, postal prvak v Yugo pokalu in bil tretji v skupini vozil do 1400 ccm. Naslednje leto je že odpeljal štiri gorske dirke – dvakrat zmagal in dvakrat odstopil, 2014 pa je odpeljal vse dirke in ponovno postal prvak Yugo pokala. Tedaj je tudi prvič poskusil voziti reli, a se je dirka v Poreču končala z večjo nesrečo, avtom na strehi in odstopom.

Sledilo je leto premora in s sovoznikom Boštjanom Uljančičem sta nato odpeljala prvo sezono relija ter dosegla premierno zmago. Zaradi tehničnih težav sta se morala soočiti tudi z več odstopi. Spet je sledil enoletni premor, nato pa sta naskakovala vrh. Čeprav jima je po polovici sezone kazalo odlično, saj sta bila v vodstvu, se ni izšlo po načrtih. V naslednji sezoni sta odpeljala le eno dirko, v koronskem obdobju pa tri. Predlani sta imela veliko tehničnih težav, a sta vseeno zaključila na skupnem 3. mestu.

V letu 2022 sta se dirkanja lotila bolj taktično in uspelo jima je osvojiti naslov prvaka. Pravega, agresivnega nastopanja sicer ni bilo, saj sta vseskozi pazila na materiale, in ne na naprežanja z vozilom. Na tekmovališčih v Novi Gorici sta bila prva, v Vipavski dolini, Velenju, Železnikih in na reliju Soča valley druga, na eni dirki peta. To je bilo dovolj za zmago v Yugo pokalu.

Jure je prvi dirkač v Sloveniji, ki je osvojil vsaj en naslov prvaka med sovozniki v reliju, med vozniki gorsko-hitrostnih dirk in med vozniki v reliju. Še vedno si želi preiti na močnejši dirkalnik, a pravih sponzorjev in financ ni nikoli dovolj. Ena sezona z nekdanji prestižnim jugoslovanskim avtom stane namreč okoli 10 tisoč evrov. Kljub vsemu se zahvaljuje vsem, ki so mu doslej kakorkoli pomagali, tako sponzorjem kot mehanikom, ki na dirkah skrbijo za brezhibno delovanje dirkalnika, včasih le za malico in pijačo.

Ekipa bo v letošnjem letu poskušala ubraniti naslov prvaka.

LOKOSTRELSTVO

Lokostrelski klub MINS Postojna je uspešno nastopil na zadnji tekmi dvoranskega pokala v minulem letu in na prvi tekmi pokala v letošnjem letu.

Sredi decembra je bilo v Kamniku 166 nastopov tekmovalcev in tekmovalk – od najmlajših do vetera-

nov – z različnimi vrstami lokov. V Postojno so šla tri prva mesta – **Timotej Obreza Škerjanc** (tradicionalni lok – mlajši od 15 let), **Morreno Miklavčič** (tradicionalni lok – starejši od 50 let), **Klara Miklavčič** (ukriviljeni lok – mlajša od 13 let), tri druga in eno tretje mesto.

Sedmega januarja je LK Ilirska Bistrica v športni dvorani Antona Žnideršiča izpeljal prvo lokostrelsko tekmo v letu 2023. Tam je bilo 197 nastopov, blesteli pa so nastopajoči iz postojnskega kluba. Poleg šestih drugih in štirih tretjih mest so zmagovalci postali **Zoja Pavlovič** in **Irenej Gugunovič** (oba tradicionalni lok – mlajša od 13 let), **Tilen Simčič Brus** (tradicionalni lok – mlajši od 15 let), **Klara Miklavčič** (ukriviljeni lok – mlajša od 13 let) in **Timotej Obreza Škerjanc**. Slednji je na stopničkah stal za prvo mesto kar trikrat – tradicionalni lok mlajši od 18 in 21 let ter goli lok – mlajši od 21 let. Peta in obenem zadnja tekma slovenskega dvoranskega pokala za sezono 2022/23 je bila v športni dvorani osnovne šole na Rakeku.

KEGLJANJE

Novoletni kegljaški premor brez ligaških tekem so izkoristili za nastopanje najmlajši, tako dečki kot deklice. Na programu je bilo tudi nekaj državnih prvenstev za mlajše člane in članice v kategoriji U-23.

Na številnih kegljiščih po Sloveniji – od Hrastnika, Nove Gorice do Slovenj Gradca – so se za posamične in ekipna naslova borili številni mladi kegljači in kegljavke. Precej uspeha so imeli tudi nastopajoči iz KK Proteus Postojna, okitili so se z naslovom prvaka, podprvaka in tretjim mestom. Ekipa mladih Postojnčanov, na čelu z **Matevžem Vilharjem** in **Anžetom Cejem** ter **Nejcem Požunom**, **Luko Čadežem**, **Anejem Begovičem** in **Lanom Simčičem**, je že v drugo postala ekipni prvak Slovenije. V posamični konkurenci je Anže Cej osvojil drugo mesto, Matevž Vilhar 9. V kombinaciji si je slednji z dobro igro priigrjal bronasto odličje.

Postojnski klub v tej konkurenci ni imel ženskega zastopstva, čeprav njihova najboljša članska zasedba trdno drži vodilni položaj v naši najkakovostnejši kegljaški ligi.

BALINANJE

Po 20-dnevnem novoletnem premoru so v januarju spet nadaljevale ligaško tekmovanje oziroma Super ligo najboljše slovenske balinarske ekipe. Balinarji BK Postojna so v 7. krogu v gosteh z 18 : 8 premagali Velenje premogovnik, in na lestvici trenutno zasedajo z devetimi točkami peto mesto, a z eno manj odigrano tekmo.

V osmem krogu (26. 1.) Postojnčani doma gostijo Skalo Sežana, v desetem (28. 1.) pa bo v Pivki prestižen sosedski obračun Orlek Oro Met : Postojna.

BK Novi Beograd je ob svoji 25-letnici organiziral mednarodni balinarski turnir, na katerem je nastopilo 16 klubov s področja nekdanje skupne države. Udeležili so se ga tudi balinarji BK Postojna.

Nekoliko okrepljeni Postojnčani v postavi **Dejan Koren**, **Matija Polanec** in **Erik Čeh** ter vodja ekipe **Herman Zakrajšek** so slavili v igri dvojic in bili drugi v natančnem zbijanju. Z visokima uvrstitvama so tako v dokaj močni konkurenci osvojili prvo mesto med balinarsko elito iz prostora bivše države.

Ob koncih tedna se v Zeleni balinarski dvorani v polnem teku odvija Zimska balinarska liga Postojna 2022/23 in privablja številne gledalce. Balinarski klubi iz širše okolice so odigrali že šest krogov, do konca rednega dela preostajajo še trije.

Nekaj zadnjih rezultatov: Vinkl : Postojna I 8 : 8, Podkraj : Cerknica 3 : 13 in Postojna II : Tičnica 4 : 12. Trenutni vrstni red: Vinkl 8 točk, Postojna I in Postojna II po 7, Cerknica in Tičnica po 6, Sivke 4, Športni park 3, Videm Košana 2 in Podkraj 1 točka.

Športno stran je pripravil Brane Fatur.

Zagotovljena sredstva za gasilske službe

Župan Občine Postojna je s predstavniki prostovoljnih gasilskih društev in Gasilske zveze Postojna podpisal aneks k Pogodbi o opravljanju javne gasilske službe v občini Postojna za leto 2023. V letu 2022 so gasilska društva, ki delujejo na območju občine Postojna, posredovala na 399 izrednih dogodkih. Celotna Gasilska zveza pa je zabeležila 575 izrednih dogodkov, kar je največ do sedaj. Opravljenih je bilo celo več posredovanj kot v letu 2014, ko sta naše območje prizadela žled in poplave.

Z aneksom bo Občina zagotovila sredstva za financiranje vseh segmentov javne gasilske službe: za redno dejavnost prostovoljnih gasilskih društev je namenjenih 145.411 EUR, za delovanje Gasilske zveze Postojna 15.000 EUR, za delovanje poklicnega jedra pri PGD Postojna 231.000 EUR ter 260.000 EUR za investicije v gasilska vozila. V skladu

s srednjeročnim programom opremljanja gasilskih društev bodo v letu 2023 nabavljena štiri nova gasilska vozila za gašenje požarov v naravi za PGD Razdrto, PGD Veliko Ubeljsko, PGD Planina in PGD Postojna. Dodatnih 8.000 EUR pa bo Občina namenila za ureditev gasilskega doma PGD Šmihel-Landol in gasilskega doma PGD Slavina. Z nakupi

Župan in predstavniki gasilskih društev ter Gasilske zveze Postojna so podpisali aneks za zagotovitev finančnih sredstev.

vozil v letu 2023 bo srednjeročni program v celoti izpolnjen.

V letu 2023 bodo na vseh nivojih slovenskega gasilstva potekale volitve novih vodstev. Predsednik GZ Postojna Marko Simšič se je ob ključku mandata zahvalil županu in

strokovni službi za posluš in razumevanje Občine, župan pa je izrazil ponos in hvaležnost za opravljeno delo, predvsem pa, da so se vsi gasilci z napornih intervencij vrnili živi in zdravi.

Besedilo in fotografija: Marko Simšič

O nasilju moramo spregovoriti

Društvo prijateljev mladine PO-PI v sodelovanju z Mladinskim centrom Postojna s koncem meseca zaključuje projekt (Spre)govori, s katerim so uspešno kandidirali na razpisu Active Citizens Fund.

Projekt, s katerim naslavljajo problematiko vrstniškega nasilja, so začeli snovati v času zaprtja družbe in šolanja na domu, ko je pomoč mladim postala še težje dostopna in se je pokazalo, kako zelo pomembne so pri zaznavi nasilja šole. V preteklem letu so izvedli vrsto delavnic na temo vrstniškega nasilja. Prvi sklop je bil namenjen pedagoškemu delavcem Srednje gozdarske in lesarske šole Postojna in Šolskega centra Postojna, ki sta tudi partnerja v projektu. Na delavnicah so pripravili načrt ukrepanja ob primerih medvrstniškega nasilja na šolah in v dijaškem domu. Pripravili so obrazec za zapisnik o medvrstniškem nasilju - dokumenta sta objavljena na spletnih straneh postojnskih srednjih šol. V Mladinskem centru so ob tem potekale Rap delavnice za mlade, na katerih so se učili izražati čustva skozi glasbo in besedila. V drugem sklopu so se osredotočili na dijake drugih letnikov. Na 26 delavnicah so vadili nenasilno komunikacijo, se učili o različnih vrstah nasilja, nato pa skozi izmišljene zgodbe iskali načine, kako poiskati pomoč zase in za vrstnike. Te bodo vključene v spletni priročnik, ki bo

Zaključek projekta bo 21. februarja v Mladinskem centru Postojna.

do konca meseca objavljen na šolskih spletnih straneh in bo tako na voljo mladim iz vse Slovenije. Izvedli so tudi delavnico za osnovnošolce, v februarju pa načrtujejo še dve.

Vse vabijo na zaključni dogodek, ki bo v torek, 21. februarja, v Mladinskem centru Postojna. Na njem bodo predstavili projekt in njegove rezultate, sledila pa bo projekcija korejskega filma Najin svet, ki se dotika prav teme soočanja z medvrstniškim nasiljem.

Besedilo: Nika Rudolf, fotografija: MCP.

DRSALIŠČE V POSTOJNI

POČITNIŠKI PROGRAM ZABAVE

SOBOTA, 4. FEBRUAR
OB 17.00 URE
PREDSTAVA NA LEDU (NASTOPA DK CELJE)

NEDELJA, 5. FEBRUAR
OD 10.00 DO 11.00 URE
ZAČETNI TEČAJ DRSANJA

PONEDELJEK, 6. FEBRUAR
CELODNEVNO BREZPLAČNO DRSANJE
DAN POKROVITELJA - PODJETJE PIRNAT

TOREK, 7. FEBRUAR
OD 18.00 DO 20.00 URE
DISCO VEČER NA LEDU

SREDA, 8. FEBRUAR
CELODNEVNO BREZPLAČNO DRSANJE OD KULTURNEM PRAZNIKU
PODARI MISEL IN DRSAJ BREZPLAČNO

PETEK, 10. FEBRUAR
OB 19.00 URE
KONCERT: FAIR PLAY

NEDELJA, 12. FEBRUAR
BREZPLAČNO DRSANJE ZA MASKE
OD 16.00 DO 18.00 URE
PUSTNO RAJANJE NA LEDU

URNIK DRSALIŠČA V FEBRUARJU

- od ponedeljka do petka od 16. do 20. ure
- sobota in nedelja od 10. do 20. ure
- v času šolskih počitnic (6.2. - 10.2.) od 10. do 20. ure

KOLEKTOR ENERGETIKA GLEMC

Postojna med finalistami izbora nagrade Zlati kamen

Zlati kamen je sistem za spodbujanje in spremljanje razvoja na ravni lokalne samouprave. Vsako leto podeli nagrado tisti občini, ki zaradi svoje razvojne, v prihodnost in v dobro vseh občanov usmerjene dejavnosti pomeni primer dobre prakse in zgled za ostale. 3. januarja so razglasili, katere občine so se po regijah uvrstile v finale izbora za letošnjo nagrado za razvojno najbolj prodorno občino Zlati kamen. Med finalistkami osrednje in jugovzhodne Slovenije z Notranjsko se bo za priznanje, poleg Cerknice in Vrhnike, potegovala tudi Postojna.

Kot navajajo ocenjevalci, "Postojno odlikuje vključevanje prebivalcev v razvoj in povezovalnost. Postojna je prejela Zlati kamen že leta 2013 in je od tedaj razvila vrsto novih dobrih praks." Katere bodo štiri regionalne zmagovalke in kam bo šla nagrada Zlati kamen 2023, bo znano na slavnostni podelitvi nagrad, ki bo 28. februarja v hotelu Four Seasons v Ljubljani. Na prireditvi bodo skupaj z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje razglasili tudi letošnjo Občino zdravja.

Srečanje ponudnikov turističnih storitev občine Postojna

V četrtek 19. januarja, je v prostorih Podjetniškega inkubatorja Perspektiva potekalo srečanje turističnih ponudnikov, po dveh letih srečevanja preko ekranov, končno v živo.

Zbralo se je več kot 30 predstavnikov iz RRA Zeleni kras, OE Turizem in Občine Postojna.

Srečanja se je udeležilo več kot 30 predstavnikov iz Organizacijske enote Turizem, Regionalne razvojne agencije Zeleni kras in Občine Postojna. Predstavili so preteklo turistično sezono, novosti in smernice za tekoče leto ter aktualne projekte, vezane na razvoj turizma. Pregledali so svoje ključne naloge v občini - informiranje, promocija, oblikovanje celovite turistične ponudbe in sodelovanje s sorodnimi institucijami, razvoj produktov kolesarstvo in kulinarika ter trajnostni razvoj, ki zajema predvsem aktivnosti v sklopu Zelene sheme Slovenskega turizma. Posvetili so se tudi novi Strategiji razvoja turizma v destinaciji Zeleni kras 2022 – 2027. Aktualni projekti

so obnova Ravbarjevega stolpa v Planini in Notranjskega muzeja Postojna, izvedba ukrepov mobilnostnega načrta Predjama Sustainable in pa projekti za vzpodbujanje trajnostne mobilnosti ter povezovanje turističnih ponudnikov: kulinarčni turizem, lokalni proizvodi in produkti, označevanje in trasiranje kolesarskih, pešpoti in tematskih poti.

Svoje produkte in storitve sta udeležencem predstavila tudi dva lokalna ponudnika, Be Around Me, ki ponujajo doživetje v gozdu z ogledom medveda in trekinge po gozdu, ter Bike Slovenija, ki se je specializiral za vodene kolesarske avanture in doživetja v naravi.

V Postojni bo zaživel center trajnostne mobilnosti

Občina Postojna si v zadnjih letih, tudi na osnovi vizije in strategije celostne prometne ureditve, prizadeva za trajnostno upravljanje z viri naše skupnosti, kar pomeni, da z različnimi projekti in aktivnostmi spodbujamo trajnostne oblike mobilnosti. Temu prilagajamo javne površine in tudi ponudbo v naši občini.

Poleg že vzpostavljene- ga javnega prevoza Furman, električnih polnilnih mest, kolesarskih poti in sistema izposoje koles Posbikes, bo v marcu na lokaciji obstoječega TIC centra (pri Mercator centru v Postojni) zaživel še Center trajnostne mobilnosti (CTM). Center trajnostne mobilnosti, ki se vzpostavlja na

Center trajnostne mobilnosti bo poleg obstoječega TIC-a.

pobudo pilotnega projekta CARE 4CLIMATE. Nudil bo servis koles in smučarske opreme, le-ta pa bo namenjen tudi ozaveščanju, izvedbi delavnic in tečajev, ki bodo spodbujali in zagotavljali trajnostne rešitve in dejavnosti vseh nas. Pri tem bo pomembno tudi sodelovanje z občani, saj si želimo vsebine prilagajati vašim potrebam. Trenutno potekajo dela za vzpostavitev servisnega prostora, ki bodo dokončana v roku enega meseca.

Občina Postojna je partner v evropskem projektu za vključevanje migrantov

Občina Postojna je bila kot edini slovenski partner uspešna na razpisu Interreg Europe, v katerem sodeluje skupaj deset partnerjev iz celotne Evrope. Pridobila je sredstva za nov projekt 'MILEstone', ki se bo začel izvajati 1. marca 2023, trajal pa naslednja štiri leta.

Vodilni partner projekta, skupaj vrednega 2,6 milijonov eurov, pri čemer je Občina Postojna pridobila 140.000 eurov, je District of Burgenlandkreis iz Nemčije. Namen projekta je osredotočen na vključevanje migrantov (ki niso iz Evropske unije) na trg dela, pri čemer je pomembno izkoristiti izobrazbo in potencial, ki ga imajo ti posamezniki. Projekt si bo na participativen način, s sodelovanjem in vključevanjem različnih skupin, organizacij in posameznikov, prizadeval nadgraditi obstoječ strateški dokument (Program za mlade) s smernicami, metodami in aktivnostmi, ki bodo mlade

migrante uspešno vključevale v delovno okolje.

Projekt, ki se je navezoval na področje migrantov in njihovo uspešno integracijo na različna področja, je Občina Postojna izvajala že v preteklem obdobju, in sicer je šlo za triletno pilotno izvedbo aktivnosti v okviru projekta Arrival Regions. Nov projekt pa bo nedvomno nova priložnost in dobra nadgradnja za delo na področju migrantov, saj smo v našem okolju v zadnjih letih pogosto pričali priseljevanju, ki ga je nujno primerno integrirati v okolje.

Brezplačna vodenja ob mednarodnem dnevu turističnih vodnikov

Med 24. in 26. februarjem bomo tudi v Postojni obeležili mednarodni dan turističnih vodnikov. Sprehodili se bomo po Mestni poti, meščanski promenadi, obiskali Notranjski muzej in brivnico Ozbič. Za ljubitelje narave velja vabilo na ogled Unške koliševke in sprehod po Planinskem polju ter gozdni trekning. Razpored z natančnimi urami bo na razpolago v začetku meseca februarja. Več informacij dobite v TIC Galeriji in na FB strani Visit Postojna.

Mednarodni dan turističnih vodnikov je poklicni praznik, ki ga praznujemo vsako leto 21. februarja. Praznik je ustanovila svetovna zveza združenj turističnih vodnikov (WFTGA) in ga praznujemo že od leta 1990. Danes združenje predstavlja več kot 2.000 individualnih

turističnih vodnikov iz več kot 70 držav. Visit Postojna si prizadeva poudarjati vlogo turističnega vodnika kot pomemben gradnik turistične ponudbe in promocije destinacije. S praznovanjem mednarodnega dneva turističnih vodnikov in brezplačnimi organiziranimi vodenji si želimo povečati ugled poklica turističnega vodnika, informirati splošno javnost o tem, kaj turistično vodenje je, izpostaviti težave, s katerimi se srečujejo turistični vodniki, ter utrjevati profesio-

onalnosti poklica. Turistični vodnik je pomemben člen tudi pri ozaveščanju javnosti o pomenu kulturne in naravne dediščine, zaščiti okolja ter seznanjanju splošne javnosti o vsebinah turistične industrije.

Fotografija: Jaka Ivančič

Občina Postojna je dne 9. 1. 2023 na svoji spletni strani objavila

Javni razpis za sofinanciranje programov v javnem interesu NA PODROČJU ŠPORTA v občini Postojna v letu 2023

- Rok za prijavo na razpis je 30. januar 2023.
- Prijave na razpis potekajo na elektronski način – prijava mora biti izpolnjena in oddana v spletni aplikaciji na spletnem naslovu: <https://postojna.e-razpisi.si/si/avtorizacija/>. Če je le mogoče, prosimo, da priloge oddajate v elektronski obliki (v aplikaciji).
- Po oddaji vloge v aplikaciji, je potrebno vlogo natisniti, podpisati in požigosati ter poslati ali dostaviti na naslov: Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna.
- Dodatne informacije so na voljo v času uradnih ur na tel. št.: 05/728-07-23 ali na e-naslovu: martina.ivanovic@postojna.si

Javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje izvedbe programov in projektov S PODROČJA DRUŽBENIH DEJAVNOSTI v občini Postojna v letu 2023

- bo objavljen v zadnjem tednu januarja (za informacije o točnem datumu objave navedenega razpisa in roka za prijavo spremljajte spletno stran Občine Postojna).
- Prijave bodo prav tako potekale preko spletne aplikacije na spletnem naslovu: <https://postojna.e-razpisi.si/si/avtorizacija/>. Če je le mogoče, prosimo, da priloge oddajate v elektronski obliki (v aplikaciji).
  - Po oddaji vloge v aplikaciji, je potrebno vlogo natisniti, podpisati in požigosati ter poslati na naslov: Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna.
  - Dodatne informacije so na voljo v času uradnih ur na tel. št.: 05/728-07-23 ali na e-naslovu: martina.ivanovic@postojna.si

DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE

Prizadevamo si za ureditev **psihiatričnega sanatorija**. Projektu, ki bo lahko rešil marsikaterega posameznika, lahko pomagate tudi vi. Prispevke in donacije društvo sprejema na račun **SI56 0201 1025 7289 119**.

Obenem vabi vse, ki trpite za različnimi simptomi tesnobe, depresije in drugih psihosomatskih motenj, da se pridružite **skupinam za samopomoč**.

Več informacij na 031 643 782 – predsednik društva Zlatko Jajčanin

ODDAM ALI PRODAM ENOINPOLSOBNO STANOVANJE

46 m² na Pivški ulici v Postojni.

Ponudbe in povpraševanja pošljite na e naslov: stilbi@stilbi.si.

50. Pustovanje Postojna 2023

na pustni torek, 21. februarja, od 15.00 ure dalje

Gostujoče etnološke skupine:

Koranti, Grajena
Škoromati, Podgrad
Orači, **Baba deda nosi**, **Šarga**, Cirkolane
in številne domače skupine.

Najboljše maske bodo nagrajene!

PRIJAVE ZA SODELOVANJE V POVORKI

na mail: info@tdpostojna.si ali na naslov
Turistično društvo Postojna, Jamska c. 9,
6230 Postojna

Turistično društvo Postojna in Občina Postojna

VRTEC POSTOJNA
Cesta na Kremenco 4
6230 Postojna

VRTEC PRESTRANEK
Ulica 25. maja 14a
6258 Prestranek

VRTEC POSTOJNA in VRTEC PRESTRANEK objavljata
VABILO k vpisu otrok v vrtec
za šolsko leto 2023/24
Vpis bo potekal
od 13. 2. 2023 do 24. 2. 2023

Vpis otrok v **Vrtec Postojna** poteka v enoti Škratek (zunani vhod na levi strani stavbe, po stopnicah) in sicer v ponedeljek, sredo, četrtek in petek od 9. do 12. ure ter v torek od 13. do 18. ure.

Vpis otrok v **Vrtec Prestranek** poteka v ponedeljek (13. 2.) in četrtek (16. 2.) od 8. do 12. ure ter v sredo (15. 2.) od 13. do 17. ure (pisarna svetovalne delavke I. nadstropje šole).

Starši Vlogo za vpis otroka v vrtec pridobite na spletni strani vrtca ali v tajništvu vrtca.

DOKAZILA
Starši morate k vlogi priložiti **NUJNA** dokazila:

- potrdilo delodajalca o zaposlitvi za starše v delovnem razmerju, ki ne sme biti starejše od enega meseca (**pogodba o zaposlitvi ni ustrežna**) in
- kopijo rojstnih listov za vzdrževane otroke v družini.

Starši priložite tudi **dokazila po potrebi**:

- kopijo odločbe o otroškem dodatku, če starši prejimate otroški dodatek za 1. dohodkovni razred (**odločba ne sme biti starejša od 12 mesecev**),
- potrdilo o vpisu za starše s statusom študenta ali dijaka,
- dokazilo o enostarševski družini, če otrok živi v enostarševski družini,
- potrdilo zdravnika specialista, če je bil otrok v preteklem vrčevskem letu izpisan iz vrtca zaradi zdravstvenih razlogov.

Za vsa morebitna vprašanja v zvezi z vpisom otroka v vrtec in svetovanjem glede vključevanja otroka v vrtec, vam je na voljo svetovalna delavka v Vrtcu Postojna na telefon 05 850 24 39 in v Vrtcu Prestranek na telefon 05 620 85 04 ali 05 754 25 12.

VPIS
V PRVI RAZRED
NA OŠ ANTONA GLOBOČNIKA
POSTOJNA
ZA ŠOLSKO LETO
2023/24

Vpis bo potekal:

Na matični šoli v Postojni:

- torek, 14. februarja 2023 od 8. do 11. ure
- četrtek, 16. februarja 2023 od 8. do 11. ure
- četrtek, 16. februarja 2023 od 14. do 18. ure
- petek, 17. februarja 2023 od 8. do 11. ure

Na podružničnih šolah:

- sredo, 15. februarja 2023:
Bukovje ob 13. uri
Studeno ob 14.30 uri
Planina ob 16. uri

Vpis bo potekal v prostorih šole. Na vpis pridite z otrokom, s seboj potrebujete otrokov osebni dokument, kjer je razvidna EMŠO številka.
Z veseljem vas pričakujemo!

Osnovna šola Prestranek v skladu s 44.členom Zakona o osnovni šoli

VABI K VPISU OTROK V 1. RAZRED OSNOVNE ŠOLE ZA ŠOLSKO LETO 2023/24

Starši morate v skladu s 45. členom Zakona o osnovni šoli v 1. razred osnovne šole vpisati otroke, ki so bili rojeni v letu 2017. Otroka imate pravico vpisati v šolskem okolišu, v katerem otrok stalno ali začasno prebiva.

Vpis otrok bo potekal osebno v času od 20. 2. 2023 do 24. 2. 2023.

- v ponedeljek, 20. februarja 2023, od 8.00 do 12.00
- v četrtek, 23. februarja 2023, od 8.00 do 12.00
- v sredo, 22. februarja 2023, od 13.00 do 17.00

Za Vaša morebitna vprašanja in informacije v zvezi z vpisom vam je na voljo šolska svetovalna delavka na tel. številki 05 620 8504 ali na mail: natasa.nelec-sedej@guest.arnes.si

PREPIS IZ DRUGE ŠOLE
Če želite otroka vpisati v 1. razred v osnovno šolo izven matičnega šolskega okoliša, morate najprej vpisati otroka na šolo v matičnem okolišu, nato pa najkasneje 14 dni po izteku roka za vpis oddati vlogo v šoli, kamor ga želite vpisati.

k u l t u r n a š o l a

VPIS V PRVI RAZRED

OSNOVNA ŠOLA MIROSLAVA VILHARJA POSTOJNA
v skladu s 44.členom Zakona o osnovni šoli

VABI K VPISU OTROK V 1. RAZRED OSNOVNE ŠOLE ZA ŠOLSKO LETO 2023/24

Starši morate v skladu s 45. členom Zakona o osnovni šoli v 1. razred osnovne šole vpisati otroke, ki bodo v koledarskem letu dopolnili 6 let, tako letos vpisujemo otroke, ki so bili rojeni v letu 2017. Otroka imate pravico vpisati v šolskem okolišu, v katerem otrok stalno ali začasno prebiva.

Vpis otrok v 1. razred osnovne šole bo potekal v šolski svetovalni službi na matični šoli:

- v sredo, 22. februarja 2023 od 13:30 do 17:30 (priimek otroka od A - K)
- v četrtek, 23. februarja 2023 od 13:30 do 17:30 (priimek otroka od L - Ž).

Za dodatne informacije smo dosegljivi na telefonski številki: 05 70009 16 ali 05 70009 19.

PRIDI PO ZNANJE IN URESNIČI SVOJE SANJE

VABLJENI NA INFORMATIVNA DNEVA

17. 2. 2023 ob 9.00, 15.00

in 18.00 na informativnidnevi.sgls.si

18. 2. 2023 ob 9.00

PROGRAMI

GOZDARSKI TEHNIK 4-letni
GOZDAR 3-letni
MIZAR 3-letni
ZDRAVSTVENA NEGA 4-letni
BOLNIČAR NEGOVALEC 3-letni
DIJAŠKI DOM

SREDNJA GOZDARSKA LESARSKA IN
ZDRAVSTVENA ŠOLA POSTOJNA

www.sgls.si

ŠOLSKE CENTER POSTOJNA
SREDNJA ŠOLA

Vabljeni na INFORMATIVNI DAN 17. IN 18. FEBRUAR 2023

ŠOLSKE CENTER
POSTOJNA
☎ 081 601 650
✉ info@scpo.si
🌐 scpo.si
📍 Cesta v Staro vas 2
6230 Postojna

PETEK, 17. 2. 2023,
ob 9.00 in 15.00

SOBOTA, 18. 2. 2023,
ob 9.00

GIMNAZIJA

PREDŠOLSKA VZGOJA

PROGRAMI STROJNIŠTVA

- strojni tehnik & PTI
- avtoserviser
- orodjar
- pomočnik v tehnoloških procesih

EKONOMSKI TEHNIK

PETEK, 17. 2. 2023,
ob 11.00 in 15.00

SOBOTA, 18. 2. 2023,
ob 9.00

GIMNAZIJA

TEHNIK RAČUNALNIŠTVA

GIMNAZIJA
ILIRSKA BISTRICA

☎ 05/711 11 13

✉ gimnazija.ilb@scpo.si

🌐 ilb.scpo.si

📍 Ulica IV. armije 1
6250 Ilirska Bistrica

Sprehodi se
PO ŠOLI!

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Pridite na informativne dneve

17/18. 02.

1 vstopite
2 študirajte
3 diplomirajte

www.vspo.si

GOZDARSTVO-LOVSTVO

STROJNIŠTVO

POSLOVNI SEKRETAR

POSTOJNA

OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE

Vabljeni k vpisu!

Izkoristite priložnost za dokončanje osnovne šole v prijetnem, spodbudnem in prilagojenem učnem okolju.

KAJ VAM OMOGOČAMO?

- brezplačno lahko opravljate od 5. do 9. razreda,
- v enem šol. letu lahko zaključite dva razreda,
- pridobite javnoveljavno spričevalo,
- svoje šolanje lahko nadaljujete na kateremkoli programu srednješolskega izobraževanja ali vstopite v postopek za pridobitev katere izmed nacionalnih poklicnih kvalifikacij.

Vpisi bodo potekali od 13. do 17. februarja 2023.

LJUDSKA UNIVERZA POSTOJNA
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Več informacij:
maja.zalar@lu-postojna.si
05/721 12 82

 KOMUNALA SEŽANA PE Postojna

POGREBNA DEJAVNOST
05 73 11 242

CVETLIČARNA
065 55 96 50

KJE SMO?
Kosovelova ulica 1,
6230 POSTOJNA

ASFALTI plus

Asfalti plus, nizke gradnje, d.o.o.,
Šmihel 7, 6257 Pivka, Slovenija
asfalti.plus@gmail.com, M: 041 740 514

IZVAJAMO NASLEDJA DELA:

- asfaltiranje (rezkanje, ročno, strojno)
- novogradnja javnih in zasebnih prometnih površin (cest, pločnikov, dvorišč...)
- ureditev zunanje okolice objektov
- izdelava odvodnjavanj, drenaž, fekalne, meteorne kanalizacije...
- rušitvena dela
- zemeljska pripravljalna dela
- izdelava škarp in kamnitih zložb

Kontakti: tel: **+386 41 740 514**

mail: **asfalti.plus@gmail.com**

FIZIOTERAPIJA FIZMAS PRESTRANEK

*z našim znanjem do
vašega zdravja*

REHABILITACIJA, MANUALNA TERAPIJA IN KINEZIOTERAPIJA

- ▶ protibolečinske terapije
- ▶ rehabilitacija po poškodbah
- ▶ terapije za zmanjšanje otekline
- ▶ terapije za zmanjšanje mišične napetosti
- ▶ šola za zdravo hrbtenico
- ▶ individualna terapevtska vadba za izboljšanje mišične moči, gibljivosti, ravnotežja in telesne drže

Ročna limfna drenaža, terapevtske masaže, tecar, laser, ergon-iastrm, kineziotaping, magnet, UZ, elektro terapije.

Fizioterapija FIZMAS, Silvo Pšeničnik Sluga s.p.
Ivana Vadnala 15, 6258 Prestranek
www.fiziooskrba.si, +386 41 497 140, info@fiziooskrba.si

KOMUS Pogrebne storitve

V TEŽKIH TRENUTKIH ŽALOVANJA,
OB IZGUBI NAJBLIŽJEGA,
SMO VAM V POMOČ S PRIJAZNO BESEDO IN
CELOSTNO ORGANIZACIJO ZADNJEGA SLOVESA

NUDIMO VAM POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

- ✦ ureditev dokumentacije, prevozi in priprava pokojnika (doma in v tujini)
- ✦ izkop in priprava groba, priprava poslovilne vežice
- ✦ klasični in žarni pogrebi, ter raztros pepela na pokopališču
- ✦ ekshumacija
- ✦ organizacija pogrebne svečanosti
- ✦ žalno cvetje, objava osmrtnic
- ✦ pevci, trobentač, poslovilni govor
- ✦ pogrebna oprema
- ✦ urejanje grobov

DODATNE INFORMACIJE: KOMUS d.o.o
Jeršice 3, Postojna, Dežurna št.: **041 377 294**
Tel.: 05 726 55 47, e-mail: komus@komus-po.si

Osrednja občinska prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku

v sredo, **8. februarja 2023,**
ob **19. uri**
v Kulturnem domu Postojna.

Podelitev občinskega priznanja Miroslava Vilharja
za dosežke na področju kulture

Slavnostna govornica:
Milena Zupančič

Nastopajo: Janez Dovč in
Vokalna skupina Alikvot

Vstop prost

Valentinov koncert

Na predvečer valentinovega:
v ponedeljek, 13. februarja 2023,
ob 19. uri v Kulturnem domu
Postojna

Slavko Ivančič
Klapa Semikantá
Ženska klapa Fritule

Vstop prost

Pustni ples

Na pustni torek,
21. februarja 2023,
ob 19. uri
v Hotelu Kras
Postojna

DJ KRMPY

Vstop prost

Vodnik dogajanja v občini Postojna

30. januar

11:00 Fotografije iz Auschwitza - potujoča razstava

- Na ogled do 13. februarja, vsak dan med 9. in 18. uro
- Galerija dijaškega doma SGLŠ Postojna
Org.: SGLŠ Postojna in Muzej novejšje zgodovine Slovenije

2. februar

18:00 Ciklus pogovornih večerov Naši PORtreti

- Gost bo Drago Mislej - Mef
- Knjižnica Bena Zupančiča Postojna
Org.: Knjižnica Bena Zupančiča Postojna

18:00 Hročku drobnovratniku smo naredili PCR test

- Predavanje kustosa biologa dr. Slavka Polaka
- Notranjski muzej Postojna
Org.: Notranjski muzej Postojna

3. februar

20:30 Jazz koncert Home Run feat. Lenart Krečič, Teo Collori, Anton Tonč Feining, Gašper Bertoncely

- Predstavitel albuma 'All is good'
- Hotel Kras
Org.: Jazz hram

4. februar

17:00 Predstava na ledu za otroke

- Nastopa Drsalni klub Celje
- Drsališče Postojna
Org.: Občina Postojna

5. februar

10:00 Začetni tečaj drsanja

- Naučimo se drsati z IHK Piščanci
- Drsališče Postojna
Org.: Občina Postojna

Brezplačen obisk muzeja

- Na voljo ogled stalne razstave Muzej krasa, občasne razstave in otroške razstave Jamar Junior
- Notranjski muzej Postojna
Org.: Notranjski muzej Postojna

6. februar

Razstava Pesmi v grafiki / Srečko Kosovel

- Razstava bo na ogled do 4. marca
- Knjižnica Bena Zupančiča Postojna
Org.: Knjižnica Bena Zupančiča Postojna in Hiša kulture Pivka

7. februar

18:00 Disco večer na ledu

- Drsališče Postojna
Org.: Občina Postojna

8. februar

Podari misel za brezplačno drsanje

- Celodnevno brezplačno drsanje ob kulturnem prazniku; vstopnice v zameno za podarjen verz, misel, ali pogovor
- Drsališče Postojna
Org.: Občina Postojna

Prost vstop in brezplačna vodenja v muzeju

- 10:00 voden ogled po razstavi Nagelj dehteč, na steni rdeč - Soboslikarstvo in črkoslikarstvo na Postojnskem in Bistriškem
- 11:00 družinska slikopleskarska delavnica
- 13:00 voden ogled po stalni razstavi Muzej krasa
 Notranjski muzej Postojna
Org.: Notranjski muzej Postojna

19:00 Osrednja občinska prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku

- Nastopajo Janez Dovč in Vokalna skupina Alikvot; slavnostna govornica Milena Zupančič, podelitev občinskega priznanja
- Kulturni dom Postojna
Org.: Občina Postojna

10. februar

19:00 Zabava s skupino Fair Play

- Koncert za drsalce in ostale obiskovalce ob zaključku počitnic
- Titov trg
Org.: Občina Postojna

12. februar

16:00 Pustno rajanje na ledu

- Zaključna zabava s Cici animacijo ob zaključku drsalšča in priprave na pust; za maske je vstop prost
- Drsališče Postojna
Org.: Občina Postojna

18:00 S pesmijo po Evropi

- Prvi samostojni koncert MePZ Postojna z novim zborovodjem Klemnom Miklavčičem, vstop prost
- Dvorana Glasbene šole Postojna
Org.: MePZ Postojna

13. februar

19:00 Valentinov koncert

- Nastopajo Slavko Ivančič, Klapa Semikantá in Ženska klapa Fritule, vstop prost
- Kulturni dom Postojna
Org.: Občina Postojna

14. februar

17:30 Otroška predstava Doktor Sreča

- Gledališka predstava za otroški abonma in izven; rezervacije vstopnic na 031 304 878
- Kulturni dom Postojna
Org.: Občina Postojna

18:00 Predstavitel knjige

- Zbornik bo predstavil urednik in predsednik društva TIGR Primorske Gorazd Humar, gost MePZ Burja DU Postojna
- dvorana SAZU, Titov trg
Org.: Društvo TIGR Primorske

17. februar

19:00 Odrptje slikarske razstave: Karolina Radotić – Kuci

- Mladinski center Postojna
Org.: MCP

18. februar

19:00 Sarajevo safari

- Dokumentarni film in pogovor z režiserjem
- Kulturni dom Postojna
Org.: Občina Postojna

21. februar

15:00 50. pustovanje v Postojni

- Pustna povorka z gostujočimi in domačimi etnološkimi skupinami
- Po ulicah Postojne
Org.: Turistično društvo Postojna

18:30 Spregovori

- Zaključni dogodek projekta Spregovori s projekcijo filma »Najin svet«. Vstop prost!
- Mladinski center Postojna
Org.: Društvo prijateljev mladine PO-PI

19:00 Pustni ples

- Tradicionalna zabava z DJ Krmpyem in bogatimi nagradami
- Hotel Kras
Org.: Občina Postojna in OE Turizem

26. februar

Moj Kino

14:30 100% Volk (sinhronizirano) 16:15 Asterix & Obelix: Srednje kraljestvo

18:15 Vroči Mike: Zadnji ples

- Vstopnice na blagajni KD in na moj.kino.si
- Kulturni dom Postojna
Org.: Občina Postojna

Do konca marca

Razstava Nagelj dehteč, na steni rdeč

- Soboslikarstvo in črkoslikarstvo na Postojnskem in Bistriškem, avtorica Magda Peršič
- Notranjski muzej Postojna,
Org.: Notranjski muzej Postojna

LJUDSKA UNIVERZA POSTOJNA

Večgeneracijski center Točka moči

Zelena dvorana, VGC Točka moči

brezplačne delavnice:

- vsak torek, 8:00-9:00
jutranja vadba in meditacija
- vsako sredo, 18:30-20:00
družabne meditacije
- vsak četrtek, 15:00-18:00
ročna dela, štrikanje, kvačkanje
- vsak petek, 15:00-17:00
»Dobro sem«, pogovorne delavnice za odrasle
- vsak 3. petek, 15:00-17:00
Access bars, tehnike sproščanja in osvobajanja z močjo dotika

Info. in prijave na: tocka.moci@zavod-znanje.si

16. februar ob 9:30

Uporaba pametnega telefona – spoznajmo Facebook

Brezplačna delavnica, obvezne prijave

Več info.: 05 721 12 84, ana.sabec@lu-postojna.si

Po dogovoru, vsak delavnik

Center za razvoj kadrov KORAK

Pomoč delodajalcem in kadrovskim službam pri razvoju kadrov

Več info.: 05 721 12 87, erika.svara@lu-postojna.si

Po dogovoru, vsak delavnik

Svetovalno središče

Brezplačno svetovanje in podpora na karierni poti

Več info.: 05 721 12 87, erika.svara@lu-postojna.si

Po dogovoru, vsak delavnik

Središče za samostojno učenje

Brezplačna uporaba učnega gradiva in tehnologije

Več info.: 05 721 12 84, ana.sabec@lu-postojna.si

Vpis preko celega leta

Projektno učenje mlajših odraslih

Program za mlade od 15 do 26 let z učnimi težavami ali v iskanju zaposlitve

Več info.: 031 360 977, pum-o@lu-postojna.si

GRAD PRESTRANEK

GRAD PRESTRANEK								AVTOR: MATEJ MISLEJ	ŠKRTOST	SLOVENSKI FOLKLORIST (FRANCE)	PRIPOVEDNO PESNIŠTVO	GOZDNA DIVJA MAČKA	PIJAČA STARIH SLOVANOV	UČITELJ VEROUKA	OŠABEN ČLOVEK	PRITRJEVANJE Z GUMBI	
													ARTILERSKO OROŽJE				
													ČAROVNIJA				

Grad Prestranek nudi športno in kulinarčno razvajanje za celo družino.

Grad Prestranek podarja tri nagrade:

- nagrada: kosilo za 2 osebi;
- nagrada: 2 uri jahanja;
- nagrada: 1 ura jahanja.

Geslo nagradne križanke na osenčenih poljih in svoj naslov pošljite na dopisnici na naslov Postojnski prepil, Ljubljanska c. 4, 6230 Postojna ali na e-naslov postojnski.prepil@postojna.si **najkasneje do 7. februarja**. Med pravnimi rešitvami križanke bomo izžrebali tri nagrajence.

Izžrebani nagrajenci decembrske številke:

- nagrado (brivska izkušnja) prejme **FRANC DEBENJAK**, Koče 60 a, 6258 Prestranek;
- nagrado (striženje in urejanje pričeske) prejme **RENEJ SEGULIN**, Park pod Javorniki 6, 6230 Postojna;
- nagrado (brada na hitro) prejme **MATIC JAGER**, Zagon 27, 6230 Postojna.

Nagrajenci bodo darilni bon prevzeli v Brivnici Ozbič na Ljubljanski cesti 24.

Iz fotoalbuma »Jordanove hiše« v Postojni

Mogočno stavbo na Tržaški ulici 39 v Postojni (nasproti Srednje gozdarske in lesarske šole), kjer v Music Caffè Baru lahko popijete dobro kavo, domačini še vedno poimenujejo kar »Jordanova hiša«. Sedanji lastnici hiše – sestri Elizabeth Dodolović in Beatrix Švent, z deklinškim priimkom Jordan, sta nam nesebično delili stare fotografije in zgodbe svoje družine.

Leta 1797 se je francoska vojska prvič napotila preko Italije proti Dunaju in na tej poti so se Napoleonove čete ustavile tudi v Postojni. Po ustnem izročilu prednikov je bila že takrat zgrajena Vičičeva hiša, ozka in dolga kot ostale hiše na Tržaški cesti. Za njimi so si v nadaljevanju sledile linije njiv. Tam je takrat stal penzion Lev, postojanka za furmane in konje, ki so vlekli kočije. Potniki so se v njem lahko odpočili, okrepčali in zamenjali utrujene konje na dolgi poti od Dunaja do Trsta. Napoleonovi vojaki so taborili na vrtu Vičičeve hiše, kjer so danes bloki in razširjeno pokopališče. V hiši je prespal tudi Napoleon Bonaparte; njegovo osebje mu je v njej streglo domačo govejo juho iz jušnika porcelanastega servisa. Ob odhodu ga je družina kot zahvalo prejela v dar. Skrbno ga hrani iz roda v rod kot dragocen spomin na pomemben družinsko-zgodovinski dogodek.

V sedanji hiši na Tržaški 39 v Postojni je živel Miroslav Vičič (1829–1899), dosmrtni župan občine Postojna, tudi pobudnik za formiranje postojnskega gasilskega društva, prvi predsednik in poveljnik gasilcev v Postojni. Gasilci so že ta-

Miroslav Vičič, leta 1899.

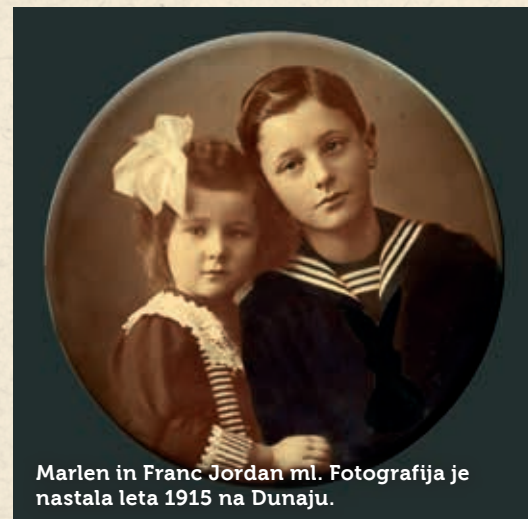
krat delovali na kulturnem in narodnozavednem področju ter si pridobili velik ugled in zaupanje Postojnčanov.

Grob Miroslava Vičiča leži takoj ob glavnem vhodu na pokopališče; zanj skrbi PGD Postojna, saj je društvo na svojega ustanovitelja zelo ponosno.

Miroslav Vičič se je poročil z Josipino Stegu (1841–1917), dobrodušno gospo močnejše postave. Rodilo se jima je pet hčera. Njen pogreb je v svoji črtici hudomušno opisal avstrijski modernistični pisatelj in gledališki kritik Robert Musil (1880–1942), rojen v Celovcu. Kot pripadnik cesarsko-kraljeve vojske je opravljal pisarniška dela 5. armade generala Svetozara Borojeviča in je stanoval nasproti Vičičeve hiše, na št. 34. Skozi okno nad dvoriščem je opazoval pogreb, ki se je vil od domače hiše do pokopališča, in opisal, kako so krsto nosili po zasneženi zdrsljivi podlagi.

Ana Vičič (1861–1931), ena od njunih hčera, se je poročila z Ivanom Stegujem in ostala v domači hiši. Njena hči Olga Stegu je na kuharskem tečaju na Dunaju spoznala Slovenca Franca Jordana (1871–1943) iz vasi Malence pri Kostanjevici na Krki in se z njim poročila. Rodila sta se jima sin Franc Jordan ml. in hči Marlen. Oče Franc Jordan st. je na Dunaju doštudiral veterino in postal glavni veterinar na avstrijskem cesarskem dvoru *Schönbrunn*, kjer so domovali Cesar Franc Jožef, Marija Terezija in hčerka Elizabeta Bavarska, avstrijska cesarica in madžarska kraljica, bolj poznana pod vzdevkom Sissi. (Po slednji je dobila ime in tudi vzdevek njuna vnukinja Elizabeth.) Kasneje sta se Olga in Franc s hčerko Marlen vrnila v Postojno na njeno domačijo. Sin Franc Jordan ml. (1903–1975) je pel pri Dunajskih dečkih in študiral solo petje na glasbenem konservatoriju na Dunaju. Postal je priznan operni pevec in z glasbeno skupino Schwartz med obema vojnama pel na turnejah po celi Evropi do mediteranske Afrike. Govoril je pet jezikov, bil vsestransko izobražen in igral v znanem filmu »Pri belem konjičku«. Tik pred drugo vojno se je bil prisiljen vrniti v Postojno k staršem.

Po vojni je pred Postojnsko jamo spoznal lepoticico Angelo Jeraj (1929–1977) iz Sinje Gorice pri

Marlen in Franc Jordan ml. Fotografija je nastala leta 1915 na Dunaju.

vrhniki in se z njo poročil. Rodili sta se jima hčerki Beatrix in Elizabeth, sedanji lastnici t. i. »Jordanove hiše«. Njun oče Franc zaradi avstrijskega državljanstva ni mogel opravljati svojega poklica in je svojo družino preživljal kot receptor v Grand hotelu. Podrli so ga leta 1980, pet let po njegovi smrti. Po vojni so bili za družino hudi časi, saj so jim nacionalizirali večino posestva, ki ga niso nikoli dobili nazaj, ker je bil oče obravnavan kot tuj državljan. Za preživetje je z vozom razvažal premog in odprl poslovalnico kemične čistilnice Labod.

Njegova sestra Marlen se ni nikoli poročila. V času druge vojne je odigrala pomembno vlogo pri reševanju partizanskih enot in življenj domačinov iz okoliških vasi. Kot avstrijska državljanka je delala v nemškem štabu v Postojni, kjer je imela vpogled v nacistične vojne načrte. Večkrat je tvegala življenje, ko jih je ponoči obveščala o okupatorskih namerah in partizanom dobavljala obleko in hrano. Za to so ji po vojni dodelili častni naziv borke za svobodo slovenskega naroda. V zahvalo Jordanova hiša tudi ni bila nacionalizirana kot mnoge druge.

Še nekaj zanimivosti »Jordanove hiše«: prvi kino v Postojni, kjer so se vrteli nemi in kasneje zvočni filmi, je bil v prostorih garaž ob hiši; z eno od hčera Vičičeve družine je bil poročen Oskar Dev, slovenski pravnik, skladatelj in zborovodja mnogih pevskih zborov, tudi postojnskega; iz družine Vičič izhaja tudi znana slovenska igralka Mileva Zakrajšek, ki je odigrala pomembno vlogo v prvem slovenskem filmu *Na svoji zemlji*; v podstrešni sobi hiše je slabega pol leta prebival Svetozar Borojevič von Bojna, vrhovni poveljnik soške fronte in edini nenemški feldmaršal v avstro-ogrski vojski.

Če bi stene »Jordanove hiše« lahko spregovorile, bi izvedeli še marsikatero zanimivost ...

Besedilo: Marino Samsa; fotografije: arhiv družin Dodolović in Švent.